www.nv-online.info

№ 7 (3952)

27 студзеня 2015 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Сёння яшчэ можна падпісацца на “Народную Волю” з тым, каб атрымліваць газету з 1 лютага. Вас чакаюць у паштовых аддзяленнях.

СТОП-КАДР

Баль праваслаўнай моладзі

У Мінску адбыўся VII баль праваслаўнай моладзі. Яго ўдзельнікамі сталі звыш 350 танцавальных пар з усіх куткоў Беларусі, а таксама госці з Расіі, Украіны і бліжэйшага замежжа. Тэма балю – сувязь часоў, сувязь паміж эпохамі, радасць, каханне і натхненне, якія прысутнічалі ў танцах у розныя часы.

ПАД ГРАДУСАМ

Снег, дождж, галалёдзіца

У першай палове тыдня надвор’е будзе зімовае. Сёння ў многіх раёнах краіны пройдзе невялікі снег, тэмпература днём – ад мінус 4 да плюс 1 градуса.

У сераду і чацвер на большай частцы тэрыторыі прагназуецца кароткачасовы снег. Тэмпература ўначы складзе мінус 1–8 градусаў, пры праясненнях мінус 9–12, днём – ад мінус 4 да плюс 1 градуса.

З пятніцы надвор’е пагоршыцца. *«Яго пагаршэнне прынясе актыўны атмасферны фронт з Заходняй Еўропы,* – адзначыў начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя **Дзмітрый Рабаў.** – *На большай частцы тэрыторыі чакаюцца ападкі, у асноўным снег, мокры снег. Месцамі мяцеліца, наліпанне мокрага снегу, на дарогах галалёдзіца. У асобных раёнах узмацненне ветру да 15–20 м/с. Тэмпература паветра ўначы складзе 1–6 марозу, днём – мінус 3 – плюс 2 градусы».*

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

На допінгу

Беларускі спорт – гэта не толькі алімпійскія перамогі Дар’і Домрачавай, Алы Цупер ці Антона Кушніра. Гэта яшчэ і сумная традыцыя з рэгулярнай перыядычнасцю даведвацца, што чарговы спартсмен дыскваліфікаваны з-за допінгу.

“З 6 студзеня 2015 года два беларускія спартсмены атрымалі двухгадовыя дыскваліфікацыі за ўжыванне допінгу. Забароненыя прэпараты знайшлі ў майстара спорту па акадэмічным веславанні Максіма Радзько і дзюдаіста Івана Багданава”, – ужо ў гэтым годзе адрапартавала Нацыянальнае антыдопінгавае агенцтва.

Адкрываю сайт гэтай арганізацыі, дзе апублікаваны спіс парушальнікаў. 2014 год. Руслан Кітаеў (веласпорт), Наталля Карэйва (лёгкая атлетыка), Марына Кучынская (веласпорт), Раман Кавальчук (грэка-рымская барацьба), Рычард Куроўскі (веласпорт)... Колькасць дыскваліфікаваных у 2013 годзе яшчэ большая.

“Допінг прымаюць практычна ўсе, – шчыра прызнаўся мне адзін з айчынных трэнераў. – *Проста адны яго лепш хаваюць, а іншыя горш. Барацьба вядзецца не толькі на стадыёнах, але і ў фармакалагічных лабараторыях. Пытанне ў тым, хто лепш “пачысціць” сябе. Так што на ўжыванні забароненых прэпаратаў зараз трапляюцца альбо бедныя, альбо дурныя”.*

Вам што-небудзь кажуць прозвішчы такіх дыскваліфікаваных беларускіх спартсменаў, як Варанчук, Дасько, Адаменка ці Рэзкая? Наўрад ці. Для таго, каб стаць зоркамі сусветнага масштабу, ім яшчэ трэба было расці і расці. Атрымліваецца, што моладзь сама губіць сваю кар’еру дзеля таго, каб з мінімумам высілкаў атрымаць максімум выгады. Хоць усе лічаць сябе невінаватымі.

Яны не ведаюць, якія могуць быць наступствы для здароўя? Напэўна, на той момант не. Чалавек зараней даў сабе ўстаноўку дасягнуць нейкай прамежкавай мэты, якая дазволіць папоўніць сваю кішэню. У нас наогул многія бацькі, калі аддаюць дзяцей у спорт, перш-наперш глядзяць, што будзе праз гады мець іх сын ці дачка ў фінансавым плане. У зборнай Люксембурга па футболе, напрыклад, гуляюць аматары, якія не грэбуюць сумяшчаць гульню з працай на пошце, у паліклініках, у офісах. Нарвежскі хакейны галкіпер Ларс Хаўген да таго, як патрапіў у мінскае “Дынама”, выступаў у Нарвегіі за мясцовую каманду “Манлеруд” і адначасова прадаваў білборды і дарожныя ўказальнікі. І нічога – карона з галавы не звалілася! А паспрабуйце прымусіць нашага сярэдняга футбаліста з заробкам у 30 мільёнаў у месяц пайсці падпрацоўваць паштальёнам...

Але ж існуюць і больш “бедныя” віды спорту. І чалавек, калі пачаў займацца, ужо лічыць сябе прафесіяналам. Грошы для многіх – галоўны стымул у спорце і ў жыцці. Людзі пераўтвараюцца ў гэтакія калькулятары на ножках, якія вераць, што мэта апраўдвае сродкі. Чаму б і не выкарыстаць допінг?

Неяк з гэтай нагоды разгаварыўся з эканамістам Барысам Жалібам. Барыс Мікалаевіч павярнуў размову ў іншы бок.

“Спартсменам ёсць у каго вучыцца, – сказаў ён. – *Бо беларуская эканоміка – на тым жа фінансавым допінгу. Чакаем знешніх пазык як манны нябеснай, дзяржава звыклася з такімі ін’екцыямі. Гэта прасцей, чым нечага дасягнуць самім. А нашы многія стратныя прадпрыемствы, якія ўтрымліваюцца на плыву толькі дзякуючы падтрымцы з боку дзяржавы, – гэта, як і ў спорце, тыя ж самыя допінг-парушальнікі Яны гуляюць не па справядлівых рынычных правілах, і іх таксама ўжо даўно пара дыскваліфікаваць. Аднак створана такая сістэма. Што ў эканоміцы, што ў спорце. У гэтым жыцці ўсё ўзаемазвязана. А яблык ад яблыні недалёка падае”.*

Не ведаю, наколькі да месца такія паралелі, бо допінг – гэта ўсё ж такі сусветная праблема. Хочацца проста нагадаць спартсменам, якія ўжываюць забароненыя прэпараты: мэта не заўсёды апраўдвае сродкі. Калі не вераць, то могуць запытаць у тых аматараў допінгу, якія сёння гадуюць дзяцей-інвалідаў...

Алесь СІВЫ.

КАФЕ НА КРЕЩАТИКЕ

Александр ФЕДУТА

Обыкновенные герои Украины

То, что в Украине идет война, понимают все. Поэтому такие противоречивые сводки сопровождали многодневную оборону Донецкого аэропорта людьми, которых назвали «киборгами». В медицине, подсказывает Википедия, киборг – биологический организм, содержащий механические или электронные компоненты, машино-человеческий гибрид (в НФ, гипотетике и т. п.). Но это – согласно Википедии. В жизни оказалось сложнее.

Так получилось, что я хорошо помню Донецкий аэропорт. В первый раз я прилетел туда в 1992 году на научную конференцию в университет. Научная конференция была совершенно мирной – по теории литературы. Предполагалось, что в Донецке я и буду защищать свою кандидатскую диссертацию.

В советские времена Донецкий университет считался местом сверхлиберальным. Тамошнее светило, известный специалист по теории литературы профессор Михаил Моисеевич Гиршман давал приют всем, кого изгоняла советская власть. Так в свое время он стал научным руководителем моего будущего научного руководителя, Игоря Вячеславовича Егорова, изгнанного отовсюду за распространение рукописей Солженицына. И Юрий Михайлович Лотман, гениальный литературовед позднесоветской эпохи, приезжал туда оппонировать на защитах таких же опальных.

Мне не повезло. В Украине как раз началась реформа образования, и было неизвестно, останется ли в Донецке совет по защите диссертаций. Но в общей сложности с 1992-го по 1999 год летал я в Донецк раз восемь. И еще дважды – уже в нынешнем веке. Так что здание аэропорта, вполне современное, я помню очень хорошо. И представляю себе, как оно выглядит сейчас.

Как руины.

Руины, из которых выходят «киборги».

Можно по-разному оценивать то, что происходит сейчас в Украине. И в украинской политике, которая делается в Киеве, и в том кошмарном месиве металла, крови и грязи, которое предстает с экранов телевизоров и компьютерных дисплеев. Вероятно, даже среди читателей «Народной Воли» есть те, кто сомневается в целесообразности всего происходящего.

Я не берусь оценивать всю эту необъявленную войну. Но одно для меня несомненно. Это – подвиг тех, кто назвал себя «киборгами».

242 дня они держали оборону Донецкого аэропорта. И, как утверждает Министерство обороны Украины, держат ее и сегодня. Просто некоторые объекты на территории аэропорта настолько разрушены, что оборонять просто нечего. Взорвана взлетная полоса, невозможно доставлять боеприпасы. Поэтому часть бойцов была вынуждена покинуть аэропорт.

242 дня под огнем противника, которому боеприпасы доставляют свободно. Который имеет возможность заменить раненых на здоровых. За спиной которого стоит мощное государство, поставившее на карту свою честь, а потому не смущающееся в выборе средств достижения поставленной цели.

Что защищали эти бойцы? Почему не вели себя так, как большинство крымских офицеров, донецких и луганских милиционеров и «чекистов»? Почему не приняли никаких ультиматумов и не сдались на милость противника?

Потому что в Украине выросло принципиально новое поколение мужчин. Тех, кому есть что защищать. Не ахметовские и коломойские миллиарды. Ради них жизнью не рискуют. Жизнью рискуют, защищая Родину.

Они защищали Родину. Понятно, что Донецкий аэропорт – мелочь в масштабах Украины. Не Мариуполь и не Горловка с их полумиллионным (до войны) населением. Даже не точка на карте. Но в их сознании эта «даже не точка» стала осязаемым символом Украины.

Те, кто назвал себя «киборгами», оказались настоящими людьми. Людьми, которых уважаешь. 242 дня против превосходящих сил противника – это много. Очень много.

У гениального Бориса Васильева в романе «В списках не значился» сильная финальная сцена. Николай Плужников, последний из защитников Брестской крепости, покидает руины. И враги восхищаются его мужеством. Так бывает в романах. Так не всегда бывает на самом деле.

Оказывается, есть разница между немецким фашистом в романе и донецким фашистом в реальной жизни. Немецкий фашист в романе отдает герою честь. Донецкий фашист избивает его, надев на него предварительно наручники. Эти страшные кадры сегодня выставлены в интернете. Смотреть их без содрогания нельзя.

Все понятно. Этим старикам, лица которых журналистская камера старается не показывать, сказали, что этот украинский солдат-«киборг» виноват во всем. Что именно он испортил им жизнь. И старики – которые не фашисты, а просто «ватники» (еще одно вошедшее в нашу жизнь «новое» слово) – вымещают на нем свой ужас и свою боль. А журналисты, снимающие эту сцену, хорошо понимают, что происходит – поэтому не показывают лица. Потому что знают: Донецк снова станет частью Украины. И сцена избиения этого безоружного, молчащего, в наручниках парня станет – как на суде в Нюрнберге – свидетельством того, что на самом деле происходило на Донбассе в 2014–2015 годах.

Это уже было. В том же Донецке совсем недавно привязали к позорному столбу женщину, все преступление которой сводилось к тому, что у нее нашли книги на украинском языке. Было совсем недавно.

Донецкий аэропорт и защищавшие его «киборги» стали символами того, что Украину не взять. Можно стереть с лица земли. Взять силой – нельзя. Новая Украина. Та, которая не в Киеве и даже не во Львове. Та, которая в сознании своих граждан. Которую нельзя сдать – даже если вдруг поступит приказ.

Некто Захарченко, «смотрящий» за всем донецким кошмаром, распорядился провести пленных «киборгов» маршем по Донецку. В отличие от прошлого такого «марша», донецкие «власти» поняли, что негативный резонанс будет выше положительного результата. Поэтому придумали специальную «отмазку»: дескать, ведем «на экскурсию» – к месту расстрелянного накануне троллейбуса. Но смысл очевиден: жителям Донецка показывают – вот ваши враги! Вот кто виноват во всем!

Понятно, что организаторам этого «действа» никогда не будет стыдно. В них уже давно осталось мало человеческого. Механизмы, действующие так, как и положено механизмам, не чувствующим боли. Только вот «киборгами» язык не поворачивается их назвать. Это слово теперь уже навсегда закреплено в сознании за защитниками Донецкого аэропорта. За теми, кому нечего было терять, кроме собственных жизней. За обыкновенными героями новой Украины.

БЕЛАРУСЬ–ЕЎРОПА

Еўрапейскія калегі не супраць бачыць Аляксандра Лукашэнку

Перад Аляксандрам Лукашэнкам, які на дадзены момант з’яўляецца неўязным у ЕС, дзверы ў Еўропу могуць быць адчынены.

Па крайняй меры на саміце “Усходняга партнёрства”, які ў маі гэтага года пройдзе ў Рызе, еўрапейскія калегі не супраць бачыць Аляксандра Лукашэнку. Пра перамовы аб прысутнасці Беларусі на мерапрыемстве ў Латвіі паведаміў дзяржсакратар латвійскага МЗС Андрэйс Пілдэговічс, які наведаў Мінск дзеля кансультацый.

“Мы хацелі б бачыць Беларусь прадстаўленай, магчыма, на самым высокім узроўні, – сказаў дыпламат. – *Ці будзе магчымасць гэтага высокага ўзроўню – пакажуць бліжэйшыя месяцы. Канчатковае рашэнне будзе прымацца кіраўніцтвам Беларусі”.*

Умовы ўдзелу кіраўніка Беларусі ў саміце Андрэйс Пілдэговічс не акрэсліў, але сказаў, што ў Латвіі адчуваюць пэўную зацікаўленасць беларускага ўрада ісці наперад.

Нагадаем, што галоўнае патрабаванне Еўропы зараз – вызваленне беларускіх палітзняволеных. Не выключана, што дзеля магчымасці ўдзелу Аляксандра Лукашэнкі ў мерапрыемстве ў Рызе нехта з іх можа быць вызвалены.

РЭПЛІКА

Чаму да помніка Тарасу Шаўчэнку нельга ўскласці кветкі?

Неабыякавыя людзі ў Польшчы патрабавалі ля будынка беларускай амбасады, каб былі вызвалены пяцёра нашых землякоў, якіх пакаралі арыштам за тое, што... усклалі кветкі да помніка Тарасу Шаўчэнку ў Мінску, а таксама праспявалі гімн Украіны і беларускі “Магутны Божа”. Зразумела, беларусы таксама могуць патрабаваць вызвалення нашых суграмадзян. Але лёгка прадказаць, што за гэта давядзецца заплаціць штраф альбо некалькі сутак сваёй свабоды.

Нагадаем, 22 студзеня супрацоўнікі міліцыі ля помніка Тарасу Шаўчэнку затрымалі дзевяць чалавек і адвезлі іх у міліцыю Цэнтральнага раёна Мінска. Там тры гадзіны людзей трымалі тварам да сцяны. Прысесці не дазвалялі нікому, нават пенсіянерцы Ніне Багінскай, нягледзячы на сталы ўзрост жанчыны.

Пасля поўначы вызвалілі чатырох чалавек – **Ніну БАГІНСКУЮ**, **Зміцера ЗАХАРЭВІЧА, Валерыю ЧАРНАМОРЦАВУ і Юрыя ВАЎЧКА.** У міліцыі засталіся пяць чалавек – **Вольга МІКАЛАЙЧЫК** (яна трымала партрэт Жызнеўскага, які загінуў на Майдане), **Алесь МАКАЕЎ, Яўген БАТУРА**, **Максім ВІНЯРСКІ і Мікола КОЛАС**. Супраць іх і Ніны Багінскай склалі адміністрацыйныя пратаколы, абвінавацiўшы ва ўдзеле ў несанкцыянаваным пікеце. На наступны дзень затрыманых прывезлі з ізалятара ў будынак міліцыі і ў суд адвозіць не сталі. Навошта? Суддзя сама прыехала ў міліцыю і разгледзела пратаколы. Вынік – ад пяці да 15 сутак арышту, а пенсіянерка Ніна Багінская мусіць заплаціць 3 мільёны 600 тысяч рублёў штрафу.

Нікога даўно не здзіўляе, калі на суд не пускаюць сваякоў і сяброў абвінавачаных, не здзіўляе і тое, што суддзя пагаджаецца са сведчаннямі міліцыянераў, хаця часам яны выглядаюць проста абсурднымі. Але гэтым разам навіна ўскалыхнула ўсіх. Бо як можна было затрымаць, а потым яшчэ і пасадзіць людзей, якія ўскладалі кветкі да помніка?

Крыху раней, 16 студзеня, я сама была сведкай, калі таксама была спроба затрымаць людзей за аналагічнае “правапарушэнне”. Тады да помніка “Кабзару” прыйшло некалькі чалавек, запалілі свечкі, усклалі кветкі, каб ушанаваць памяць загінуўшых у тэракце пад Валнавахай.

Ахоўнікі (беларускія міліцыянеры, што дзяжураць ля дыпмісій) прыбеглі амаль адразу: два – з боку украінскай амбасады, адзін – з боку кіргізскага пасольства. Яны патрабавалі дакументы, перапісвалі пашпартныя дадзеныя... Простае пытанне “А чаму нельга пакласці кветкі да помніка?” выклікала ў іх сапраўдны ступар. А потым адзін з міліцыянераў адказаў: “Ну, трэба ж разабрацца, каму гэты помнік і каму ён належыць. Усё ж не так проста”.

Анекдот ды і толькі!

Помнік Тарасу Шаўчэнку – гэта каму помнік?

Помнік стаіць у Мінску – дык каму ён належыць?

Чаму ўскласці кветкі – гэта “не так проста”, а масавая акцыя, якую нельга правесці без дазволу ўлад?

Уся гэтая сітуацыя вакол помніка знакамітаму ўкраінскаму пісьменніку выклікае шмат пытанняў. Але галоўнае з іх: “Хто канкрэтна ў беларускай уладзе не хоча бачыць ніякіх праяў салідарнасці з украінскім народам, прадстаўнікі якога гінуць штодня на неабвешчанай вайне?..”

Любоў ЛУНЁВА.

ЛІЧБЫ

Пікіруе...

Цягам першага месяца беларускі рубель значна аслабеў да канверціруемай валюты. Як мяняўся курс айчынных грошай да еўра і долара ЗША (па курсе Нацбанка)

Дата	Курс долара	Курс еўра
1 студзеня	11.900	14.460
6 студзеня	12.740	15.230
9 студзеня	13.760	16.240
12 студзеня	14,060	16.570
15 студзеня	15.010	17.710
19 студзеня	14.880	17.320
22 студзеня	14.910	17.240
27 студзеня	15.100	16.910

Што будзе далей?

Антон ВІТАЛЬЕЎ.

ПРОГНОЗЫ

Население Беларуси будет уменьшаться

Такой прогноз ресурсного центра Фонда ООН в области народонаселения.

К 2050 году численность населения уменьшится в 33 государствах мира, свидетельствуют данные Организации Объединенных Наций. Беларусь в числе этих стран.

Эксперты определяют уровень рождаемости в Беларуси как достаточно низкий: суммарный коэффициент рождаемости составляет 1,6 на одну женщину. Правда, это соответствует уровню рождаемости в наиболее развитых странах мира, в том числе и в Европе. Причем среди стран Центральной и Восточной Европы Беларусь характеризуется одним из самых высоких показателей рождаемости в данном регионе.

Что касается дальнейшего развития демографических процессов в Беларуси, то можно предположить, что сокращение численности населения страны будет происходить вследствие отрицательного естественного прироста. Согласно прогнозным оценкам, наибольшие демографические потери понесет сельская местность, тогда как ситуация в городах будет более благоприятной.

К 2030 году городское население увеличится на 2,6% (с 7,22 млн до 7,41 млн человек), а его доля достигнет 80%. В то же время ожидается, что численность сельского населения сократится в прогнозируемом периоде почти на 400 тыс. человек и составит в 2030 году 1,85 млн человек. Причем численность населения уменьшится во всех регионах, за исключением Минска, население которого будет увеличиваться медленными темпами.

К СЛОВУ

Рожать не торопятся

В последнее время белоруски, как и европейки, не торопятся становиться мамочками. В 2013 году в Беларуси средний возраст женщины при рождении ребенка составил 28 лет, а при рождении первенца – 25,4 года. Также характерна тенденция увеличения среднего возраста при вступлении в первый брак: у женщин – 25 лет, у мужчин 27,1 года.

Галина ГОНЧАРИК.

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

В поле зрения

С годами глаза начинают хуже видеть. Мы теряем зрение из-за пожилого возраста, наследственности, условий работы, проблем с кровеносными сосудами.

Почему прогрессирует близорукость?
Что выбрать: контактные линзы или очки?
Чем опасно отслоение сетчатки?
Дальнозоркость после 40 лет: норма или патология?
Каковы первые признаки катаракты?

На эти и другие вопросы на «Прямой линии» ответит врач-офтальмолог высшей категории, заведующая офтальмологическим отделением медицинского центра «ЛОДЭ» **Ольга Петровна СПИГЛАЗОВА.**

Звоните во вторник 3 февраля с 16.00 до 17.30 по телефону **328-68-41.**

Присылайте свои вопросы заранее по электронной почте nvonlineinfo@gmail.com с пометкой «Прямая линия».

ГРОШЫ

“Газпром” падкінуў...

Беларусь пазычыла грошы ў “Газпрома”. Пазыка прыцягнута праз “Белгазпромбанк”, які атрымаў крэдыт ад сваіх акцыянераў – «Газпрома» і «Газпромбанка».

Сума выдадзеных у расійскіх рублях сродкаў, роўная 150 мільёнам долараў, гаворыцца ў паведамленні прэсавай службы банка. Грошы прызначаны на ўмацаванне банкаўскай сістэмы Беларусі, на падтрыманне разлікаў у расійскіх рублях за пастаўленыя ў Беларусь энергарэсурсы. “Амаль у поўным аб’ёме яны былі накіраваны на крэдытаванне абласных газазабеспячальных прадпрыемстваў краіны, – заявіў старшыня праўлення “Белгазпромбанка” Віктар Бабарыка.

Паводле слоў кіраўніка банка, атрыманыя расійскія рублі пойдуць на абслугоўванне экспартных прадпрыемстваў, арыентаваных на расійскі рынак, што дазволіць падтрымаць экспарт беларускай прадукцыі ў Расію.

КАК ЭТО БЫЛО...

Прерванный полет,

или Мое хождение во власть

(Окончание. Начало в №6.)

Обращение в ООН

Меня не оставляла обида за несправедливое освобождение от должности и за хамское отношение со стороны властей предержащих. По сути, меня вытолкали в шею из Конституционного суда, не дав на дорогу даже куска хлеба. И я решил высказать свое несогласие с такими действиями.

В феврале 1997 г. обратился с иском в суд Ленинского района г. Минска о восстановлении меня в должности судьи Конституционного суда, мотивируя это тем, что такого основания освобождения от должности нет в законодательстве. Суд отказался принять мое заявление к рассмотрению. Это решение обжаловал в Минский городской суд. Тот же результат. Тогда подал жалобу в Верховный суд.

На приеме знакомый судья подсказал, что надо жаловаться в Комитет ООН по правам человека. Так я и сделал, обратившись в числе первых граждан Беларуси в эту международную инстанцию.

Процедура рассмотрения обращений в Комитете ООН достаточно сложная и длительная. Она предусматривает согласование позиции с властями страны, которые высказывают свои возражения. В результате всяческих проволочек решение по моей жалобе было принято лишь по прошествии пяти лет – 5 августа 2003 года.

В решении Комитет ООН указал на три нарушения властями моих прав. Первое: парламент избрал меня судьей на 11 лет, и никакие «поправки» в Конституцию не могли привести к сокращению срока моих полномочий.

Кстати, на этот счет имеется прямое указание в Законе «О порядке вступления в силу Конституции Республики Беларусь» от 15 марта 1994 года. В статье 7 этого Закона записано: «Должностные лица, избранные или назначенные Верховным Советом Республики Беларусь 12-го созыва, сохраняют свои полномочия в течение сроков, установленных законодательством». То есть никто не мог освободить меня от должности судьи Конституционного суда, кроме случаев, предусмотренных в Законе «О Конституционном суде Республики Беларусь» (ст.18).

Второе: мне не были предоставлены эффективные средства правовой защиты, как того требует часть 3 статьи 2 Международного пакта о гражданских и политических правах. Это означает, что мне отказали в праве на судебную защиту и не стали рассматривать мой иск о восстановлении в должности судьи.

Однако власти Беларуси проигнорировали мое право на судебную защиту (ст.61 Конституции). Тем самым они понудили меня использовать международно-правовые средства защиты и лишили возможности использовать национальные средства правовой защиты.

Третье: Комитет указал, что отстранение заявителя от должности судьи за восемь лет до окончания срока его полномочий является *«наступлением на независимость судебной системы и неуважением к праву заявителя – при общих условиях равенства – на службу в государственной системе в своей стране».*

Комитет ООН постановил, что заявитель имеет право на эффективное средство судебной защиты, включая компенсацию.

Напомню, что это было 5 августа 2003 года. И что? Ничего. Меня даже не проинформировали о принятом решении.

Какой выход?

К настоящему времени Комитет ООН по правам человека принял уже больше 60 решений по обращениям граждан Республики Беларусь. Типичными нарушениями являются нарушения политических прав, в том числе: на проведение мирных манифестаций, на объединение, на свободу слова, на участие в свободных выборах, на доступ к государственной службе. Нарушаются также и гражданские права (право на жизнь, право на неприкосновенность и достоинство личности, право на справедливый суд и др.).

Количество жалоб от Беларуси в Комитете ООН по правам человека увеличивается из года в год. Сейчас в «очереди» на рассмотрение находится еще более 80 обращений. Дело в том, что больше белорусам некуда жаловаться: наша страна находится вне рамок Совета Европы, где функционирует Европейский суд по правам человека.

Проблема состоит еще и в том, что власти нынешней Беларуси игнорируют решения Комитета ООН. Так, чиновники внешнеполитического ведомства почему-то считают, что решения Комитета – это всего лишь «рекомендации».

Понятное дело, что представители власти не желают проводить «работу над ошибками». По этому поводу не хочется даже с ними дискутировать. Тем более что в каждом решении Комитета указывается, что Беларусь приняла на себя обязательство *«обеспечить всем гражданам на своей территории и находящимся под ее юрисдикцией лицам признанные в Международном пакте права».*

Очевидно, что надо как-то разрешать возникшую ситуацию. Если искать выход в рамках действующей системы власти, то можно предложить принять соответствующий закон о порядке исполнения Республикой Беларусь международных обязательств в области прав человека. В этом законе следует записать, как исправить допущенные в отношении гражданина нарушения, если они установлены Комитетом ООН по правам человека. Видимо, в качестве такого инструмента может выступать суд. Он же может решить и вопрос о справедливой компенсации за вред, причиненный гражданину незаконными действиями органов власти.

Без принятия такого закона власти вряд ли захотят что-то делать для «обиженных» граждан. Но здесь возникает еще один вопрос: а захотят ли власти принимать такой закон? Скорее всего, не захотят. И что тогда делать? Опять жаловаться в ООН на невыполнение белорусскими властями своих обязательств по линии прав человека. Получается замкнутый круг.

Мы, граждане Беларуси, которые обращались в Комитет ООН по правам человека, попытались объединиться в республиканскую организацию «Движение сторонников за реализацию Международного пакта о гражданских и политических правах» (сокращенно – «Пакт»). Но Министерство юстиции отказало нам в регистрации. Жалоба в Верховный суд результатов не дала. Опять тупик.

Стоит ли вообще что-то делать? Может быть, просто ждать, когда уйдет в прошлое старая система власти и когда придет новый президент?

Здесь и сейчас

Лично я хотел бы дождаться справедливости как можно скорее. Тем более что со дня моего незаконного увольнения прошло уже 18 лет, а со дня принятия решения Комитета ООН – 12 лет. Сколько еще можно ждать? Ведь уходят наши годы, наши возможности. Нарушаются почти все наши права, в том числе право быть президентом *(об этом убедительно написал в своем обращении в Конституционный суд депутат Верховного Совета 13-го созыва Вячеслав Герасименко в публикации «Устранить дискриминацию!». См.: «НВ», 13.01.2015).*

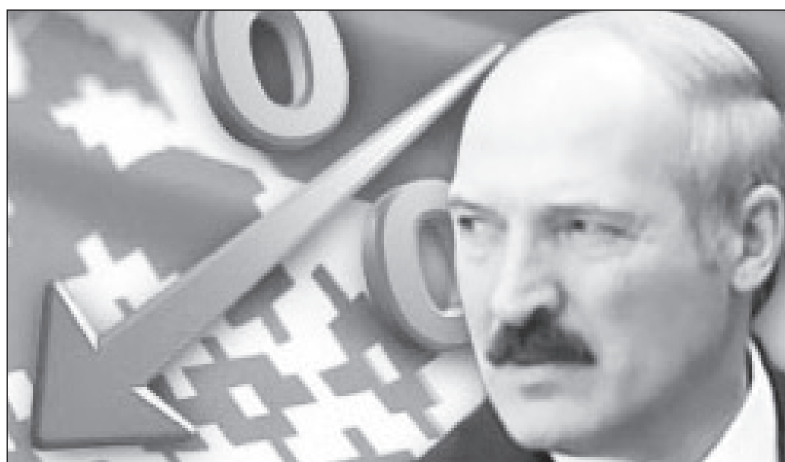
Может, пора нам реформировать старую систему власти? Может, нам вовсе не нужна должность президента с его обслуживающим аппаратом? Пусть главой государства будет по должности председатель парламента. Это вполне возможно. Надо только восстановить действие Конституции 1994 года и избрать демократический парламент. Тогда будет и компетентное правительство, и независимый суд. Все тогда у нас будет!

Михаил ПАСТУХОВ,
доктор юридических наук,
профессор.

БЛІЦ–КАМЕНТАРЫЙ

...Каб голас кожнага грамадзяніна быў пачуты ўладай

Незалежныя каментатары адразу ўчапіліся за інфармацыю пра тое, што, паводле дадзеных Незалежнага інстытута сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў (зарэгістраваны ў Літве), рэйтынг Аляксандра Лукашэнкі знізіўся. Адны сцвярджаюць, што такога не можа быць, другія, наадварот, прагназуюць і далейшае падзенне папулярнасці кіраўніка Беларусі. “Народная Воля” вырашыла пацікавіцца, што на гэты конт думаюць не палітыкі і аналітыкі, а простыя людзі.

Ігар КОЎГАН, вадзіцель маршруткі:

– Я за Лукашэнку. Ніхто нічога лепшага тут не зробіць. Што ні кажы, а ў Беларусі людзі не галодныя. Вось і добра!

Канстанцін БРУШКО, былы вайсковец:

– Эканамічная сітуацыя пагаршаецца, таму і рэйтынг падае. Гэта ж простая арыфметыка. Усе ж хочуць жыць у рэальна квітнеючай краіне, а не чытаць пра гэта на рэкламных дошках. Як гэта можна было, каб чыноўнікі другі раз запар сказалі, што валюта не падаражэе, а на другі дзень зноў зладзіць людзям такі “сюрпрыз”?! Колькі можна падманваць народ?!

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ, дызайнер інтэр’ера:

– Я сярод тых, хто падтрымлівае Лукашэнку. Так, кошты растуць, але і людзей у нас багатых шмат. Я бачу, як жывуць мае заказчыкі. Людзі могуць дазволіць сабе і добры рамонт, і добрую мэблю, і добры аўтамабіль. Я сама добра зарабляю і магу сабе дазволіць адпачынак за мяжой. Так што ў мяне няма ніякіх падстаў не давяраць уладзе. А тое, што долар вырас, дык у Расіі тое ж самае, а ў іх жа і рэсурсы прыродныя ёсць. Што тады пра нас казаць?

Тамара МАЦКЕВІЧ, намесніца старшыні ГА “Таварыства беларускай школы”:

– Працэс зніжэння рэйтынгу А. Лукашэнкі непазбежны, і гэтаму ёсць некалькі прычын. Першая: Лукашэнка прайграў інфармацыйную вайну Расіі. Расія абвастрыла прапаганду ў звязку з украінскімі падзеямі. Лукашэнка ў свой час пазбавіўся інтэлектуалаў у дзяржаўных масмедыя і інтэлектуальных сферах. Стварыўся імідж “я навяду парадак, патрэбна моцная рука”, але гледачы ўбачылі, што, аказваецца, у Расіі значна больш моцная рука. Ініцыятыва паспяхова перахоплена цалкам. Другая прычына, натуральна, палягае ў цяжкай эканамічнай сітуацыі. Трэцяя – гэта няўдалая спроба задушыць усё беларускае. Атрымаўся адваротны эфект. Пра гэта сведчаць тыя ж вышыванкі, моўныя курсы, беларускія праграмы, якія набываюць усё больш масавы водгук у грамадстве.

Юрый РАШЭТНІКАЎ, былы вайсковец, цяпер ахоўнік:

– 34 гады таму я прыехаў з Расіі ў Беларусь і мне падабаецца Лукашэнка. Нам, рускім людзям, жывецца тут, як дома. Ва ўсялякім выпадку не так, як нашым суайчыннікам у іншых краінах. Ніхто мяне і маіх дзяцей не прымушае ведаць беларускую мову. Ды многія беларусы яе не ведаюць.

А што да эканомікі, то, як бы там ні было, але Расія Беларусі дапаможа, і мы галадаць не будзем.

Іван БУЦЬКО, пенсіянер, былы настаўнік:

– Я нават не чакаў такіх высокіх лічбаў. Можа, пры апытанні патрапілі на нейкіх бізнесменаў? Паглядзіце, колькі разоў гаварылася, што бюджэтнікам падвысяць заробкі, а ў выніку... Што б адказалі настаўнікі, медыкі, сацыяльныя работнікі, навукоўцы?.. Справа нават не ў курсе валют, а ў тым, што мы згубілі нармальныя адносіны з многімі краінамі. Моладзь у вялікай колькасці з’язджае за мяжу, бо не бачыць тут ніякіх перспектыў для сябе. Пра які тады рэйтынг можна гаварыць? Лічу, што лічба яшчэ значна завышана...

Валянціна МІЛЮЦІНА, грамадская актывістка, былая настаўніца:

– Рэйтынг падае, бо абяцанні з экрана не падмацоўваюцца жыццём. Тэлебачанне пераўтварылася ў нейкі паралельны свет, людзі ж разумеюць, што рэчаіснасць абсалютна іншая. Свядомыя беларусы не задаволены тым, што мы трапілі ў залежнасць ад Расіі і яна з кожным днём толькі ўзмацняецца. Між тым мы ж бачым, як жывуць нашы суседзі на Захадзе.

Апытанне вяла
Любоў ЛУНЁВА.

Ад рэдакцыі

Як бачым, меркаванні самыя розныя. Але ж важна, каб голас кожнага грамадзяніна быў пачуты ўладай. Сапраўднае волевыяўленне народа магчыма толькі пры правядзенні дэмакратычных выбараў. Таму трэба дабівацца, каб менавіта такія былі ў Беларусі.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, профессор, доктор экономических наук

Остановит ли Лукашенко Путина?

Биржевой валютный рынок и наличный валютный рынок – это, образно говоря, сообщающийся сосуд. Не должно быть так, что на бирже в отдельные дни рубль укреплялся, отыгрывал свои позиции к доллару или евро, а на наличном рынке все равно наблюдался дефицит валюты в виде очередей к пунктам ее обмена. А именно такая картина имела место. Следовательно, говорить о достижении рублем равновесных курсов преждевременно.

Так, пиковое значение курса доллара на биржевых торгах зафиксировано 14 января – 15.010 рублей, после чего доллар стал дешеветь. Поэтому, несмотря на некоторое укрепление «зайчика» в отдельные дни торговых биржевых сессий, главный тренд его котировок останется прежним: на мой взгляд, он будет девальвироваться к доллару и евро и дальше. С момента введения сбора на покупку валюты белорусский рубль обвалился на 40%. Станции техобслуживания, интернет-магазины котируют сегодня доллар по 15.500–16.000 рублей. Туроператоры деньги на турпутевки принимают только в валюте.

Естественно, вместе с народом многие эксперты задаются вопросом: где у белорусского рубля дно в его падении? Однозначного ответа нет. Если Нацбанк обещал практически не вмешиваться в биржевые торги и покрывать дефицит валюты лишь в случае сглаживания резких колебаний курсов, и если так будет на практике, то дно будет достигаться через уравновешивание на бирже спроса и предложения на валюту. Например, если спрос превышает предложение, то цена валюты будет расти, пока спрос не уменьшится до величины предложения, то есть уравновешивание будет за счет девальвации рубля. Валюта ведь тоже товар. Когда картошки на рынке мало, она дорожает. Когда на руках у ее покупателей много денег, она также дорожает. Поэтому напрашивается и другой вопрос: какой будет величина рублевой эмиссии, которую будет совершать Нацбанк, и сколько будет валютных поступлений в страну? А в основном – это экспорт. Короче говоря, если наш рубль отпущен в свободное плавание, его курс должен быть равновесным.

Есть и другой ответ. Белорусский рубль будет девальвироваться столько, сколько будет обесцениваться к доллару и евро рубль российский. Россия наш основной торговый партнер. Прошедший год ярко показал, какие потери несет белорусская экономика от разницы в скорости падения «зайчика» и «деревянного». Наша экономика намертво привязана к российской. После некоторого укрепления российский рубль вновь перешагнул 66 единиц за доллар и 77 – за евро. Потому что не видно дна и в падении мировых цен на нефть – основного экспортного товара России. Другой удар по российской экономике наносят западные санкции, особенно финансовые. Динамика ВВП России на 2015 год ожидается отрицательной. ЕС и США подтвердили, что не собираются отменять санкции, пока Россия не выведет свои войска с оккупированных украинских территорий.

Как видим, курс белорусского рубля определяется множеством не только внутренних и внешних экономических факторов, но и факторами военно-политического порядка. Поэтому можно сколь угодно долго гадать, каким же курс белорусского рубля к доллару будет к концу года. И диапазон таких догадок специалистов весьма широк: от 17.000 до 30.000. Выбирайте любое значение между. Но истина, как говорится, ближе к середине.

Хотя в жизни все может быть. А вдруг Александр Лукашенко найдет подход к «старшему брату» Владимиру Путину и во время ближайшей встречи уговорит его отказаться от агрессивных планов по отношению к Украине – тогда мгновенно изменится ситуация на мировом нефтяном рынке, а это значит, что экономика России, а за ней и экономика Беларуси воспрянут. И не наступит финансовый коллапс.

Вот почему нам, гражданам Беларуси, остается только пожелать Александру Григорьевичу найти в себе силы остановить Путина как главного донора сепаратистов так называемых Донецкой и Луганской народных республик. Пока в Украине будет война, ничего хорошего не стоит ожидать ни россиянам, ни белорусам.

ЗА КРАТАМІ

Застаецца толькі жартаваць...

Мікалаю Статкевічу не змянілі рэжым адбыцця пакарання

Аб гэтым палітвязень паведаміў у лісце сваёй жонцы Марыне Адамовіч.

«16 студзеня выклікалі на камісію па замене рэжыму. Гэта праводзіцца без усялякіх заяў ад арыштантаў – калі тэрмін прыйдзе, – піша Статкевіч. – Вынік чаканы, але здзівіла фармулёўка. Я «не стаў на шлях выпраўлення», таму што «не ўдзельнічаў у працы самадзейных арганізацый» і «ўхіляўся ад грамадскай працы».

“Безумоўна, на такі шлях я не стаў, бо невінаватаму чалавеку гэта без патрэбы. А вось як у адзіночцы весці “грамадскую працу” і “ўдзельнічаць у арганізацыях” – гэта пытанне”, – іранізуе аўтар ліста.

ФОТАФАКТ

Волат

У Віцебску ў сям’і Юліі і Івана Сахаравых нарадзіўся хлопчык вагой 6 кілаграмаў 190 грамаў і ростам 59 сантыметраў. У гонар дзеда яго назвалі Андрэем. У немаўляці ёсць 10-гадовая сястрычка і 3-гадовы брат. А яго бацькі шчыра прызнаюцца: дзіця было незапланаванае, але жаданае. Дарэчы, першы хлопчык у сям’і Сахаравых таксама нарадзіўся крупным – 5 кілаграмаў 100 грамаў.

ШОПІНГ

Пакінулі ў Польшчы каля 270 мільёнаў долараў

Беларусы летась купілі ў Польшчы тавараў на 1 млрд злотых, што складае каля 270 мільёнаў долараў. Прычым гэта сумма толькі тых тавараў, на якія беларусы афармілі TaxFree.

Такую статыстыку прадаставіла мытная служба Падляшскага рэгіёна, сталіца якога горад Беласток. Як паведаміў кіраўнік і дырэктар Мытнай Палаты ў Беластоку Міраслаў Сянкевіч, толькі на падставе дакументаў TaxFree атрымліваецца, што грамадзяне Беларусі пакінулі ў Польшчы 1 млрд злотых. Агулам, па звестках падляшскіх мытнікаў, было зарэгістравана больш за 1 мільён 230 тысяч дакументаў TaxFree. Сянкевіч дадаў, што ў параўнанні з 2013 годам колькасць турыстаў з Беларусі знізілася на 3%.

НЕЛЬГА МАЎЧАЦЬ!

Неанацыст у ролі... эксперта

На пачатку снежня аршанец Ігар Казмерчак паглядзеў беларускі тэлеканал СТБ і звярнуўся да міністра інфармацыі Лiліі Ананіч.

“3 снежня 2014 года ў эфіры тэлеканала СТВ (Сталічнае тэлебачанне) у 18.30 распачалася праграма «Нам и не снилось. Рождённые верой. 2-я серия», – напісаў ён. – *У гэтай перадачы ў якасці эксперта (у тытрах пад прозвішчам ён пазначаны як «лидер общественного движения») быў паказаны грамадзянін Расійскай Федэрацыі Максім Марцінкевіч. Той самы Марцінкевіч, які ў асяродку неанацыстаў і сучасных прыхільнікаў фашызма вядомы пад мянушкай “Цясак”.*

Сталічнае тэлебачанне паказала Марцінкевіча як эксперта, а, значыць, чалавека, які з’яўляецца аўтарытэтам і да ягонага меркавання варта прыслухоўвацца. Чым жа знакаміты гэты “лідар грамадскага руху”. Першы раз ён праславіўся ў асяродку сучасных фашысцкіх рухаў тым, што патрапіўшы па прызыву ў войска Расійскай Федэрацыі збіў свайго саслужыўца па прычыне нацыянальнай варожасці – саслужывец быў выхадцам з Каўказа. Тады па рашэнні псіхіятараў Марцінкевіч быў камісаваны з войска. Пазней ён быў стваральнікам некалькіх грамадскіх арганізацый, дзейнасць якіх была забаронена на тэрыторыі Расіі пастановай суда, як арганізацыі фашысцкай ідэалогіі. Сам Марцінкевіч тройчы прыгаворваўся судом да розных пакаранняў за распальванне міжнацыянальнай варожасці. Зараз па тым жа артыкуле адбывае чарговае пакаранне ў калоніі. Марцінкевіч шмат разоў публічна казаў пра тое, што з’яўляецца прыхільнікам нацыянал-сацыялізму.

Першы раз (на 24-й хвіліне запісу) у эфіры паказанай на СТВ перадачы Марцінкевіч з’яўляецца пад час самасуда, які ўчыніў разам са сваімі паплечнікамі і проста на камеру наносіць удар чалавеку. Другі раз ён з’яўляецца на 42 хвіліне і разважае на тэму, што такое грэх. Пры гэтым другі раз ён апрануты ў майку з лагатыпам фірмы “White rex” (схаваная рэклама), якая спецыялізуецца на выпуску вопраткі для неанацыстаў. У асартыменце фірмы ёсць і майкі са стылізаванай свастыкай...

І вось такога чалавека выдае за эксперта, аўтарытэта, лідара Сталічнае тэлебачанне. Тэлебачанне той сталіцы, якая была амаль цалкам знішчана пад час вайны з фашыстамі. Сталіцы той краіны, дзе ў кожнай ці амаль у кожнай сям’і нехта загінуў ад рук фашыстаў.

Шаноўная Лілія Станіславаўна, мне падаецца, што паказ такой перадачы ў эфіры дзяржаўнага тэлебачання ўскосна таксама падпадае пад артыкул пра заклік да міжнацыянальнай варожасці. Калі і не магчыма прыцягнуць рэдактароў і кіраўніцтва тэлеканала СТВ да адказнасці крымінальнай ці адміністратыўнай, то яны павінны панесці маральную адказнасць за прапаганду фашыстаў. Калі сёння “не даць па руках” за паказ сучаснага лідара нацыстаў у эфіры, то заўтра нам пакажуць Гітлера як маральнага аўтарытэта.

У сувязі з вышэй напісаным прашу вас:

– Даць ацэнку з юрыдычнага і маральнага пункту гледжання дзеяннем тых адказных асобаў, якія дапусцілі ў эфір СТВ праграмы якая папулярызуе сучасных дзеячоў фашызму;

– Прыняць меры па недапушчэнні ў далейшым з’яўлення на тэлебачанні лідараў сучасных фашыстаў у якасці экспертаў ці аўтарытэтаў;

– Пасадзейнічаць таму, каб цыкл перадачаў “Нам и не снилось” і іншых перадачаў сумніўнага характару якія транслююцца на СТВ зніклі з эфіру беларускіх тэлеканалаў.

– Пра прынятыя меры, прашу паведаміць ў адведзеныя законам тэрміны...”

(Аўтарская арфаграфія пісьма захавана.)

Мяркую, чытачы звярнулі ўвагу на абгрунтаванасць пісьма І.Казмерчака. Сапраўды, ці ж трэба даваць эфір неанацыстам?

Міністр інфармацыі **Лілія Ананіч** сама з гэтым пытаннем разбірацца не стала. Па крайняй меры адказ Ігар Казмерчак атрымаў за подпісам намесніка міністра інфармацыі **Сяргея Хільмана.** Яшчэ нядаўна ён узначальваў Галоўнае упраўленне ідэалагічнай працы, культуры і па справах моладзі Мінгарвыканкама, таму не па чутках, здавалася б, ведае, наколькі лёгка прыжываюцца (у першую чаргу ў маладзёжным асяродку) самыя прымітыўныя ідэалогіі накшталт неанацызму. І наколькі важную ролю ў гэтым адыгрывае роля асобы – лідара.

Але вось адказ С.Хільмана Ігару Казмерчаку:

«У праграме прыводзяцца розныя пункты гледжання на праблемы граху і самасуду, у якасці адной з іх прадстаўлена пазіцыя Максіма Марцінкевіча, – гаворыцца ў лісце. – У дадзенай праграме не змяшчаюцца заклікі да гвалту, прапаганды нацысцкай сімволікі і фашызму...” Атрымліваецца, намеснік міністра не ўбачыў парушэнняў Закона Рэспублікі Беларусь «Аб сродках масавай інфармацыі». Іншымі словамі, “эксперт Цясак”, які за свае экстрэмісцкія “подзвігі” прайшоў турэмныя ўніверсітэты (вышэйшай адукацыі ён не мае), па меркаванні чыноўнікаў Мінінфарма – прымальны “эксперт” для беларускай аўдыторыі. А гэта значыць, што можна і далей чакаць з’яўлення на нашым тэлебачанні лідараў сучасных фашыстаў у якасці экспертаў ці аўтарытэтаў...

Так мы далёка зойдзем.

...У рускага слова «брезговать» ёсць адразу некалькі беларускіх аналагаў – “грэбаваць”, “гідзіцца”, “брыдзіцца”. І, што б там ні пісалі сённяшнія кіраўнікі Міністэрства інфармацыі, ёсць персанажы, скажам, неанацысцкага кшталту, якім прыстойныя СМІ ніколі не дадуць пляцоўку для выказвання думак. І не місія дзяржаўнага органа заплюшчваць вочы на рэальныя факты.

Ірына МАЛЬЦАВА.

СПАДЧЫНА

Раскансервуюць

У 2015 годзе пачнуцца работы па рэстаўрацыі паўночнай вежы Гальшанскага замка. Да сённяшняга дня замак быў закансерваваны. Паводле слоў намесніка старшыні Ашмянскага райвыканкама Аляксандра Саванца, за два гады на кансервацыю было накіравана каля 4 мільярдаў рублёў.

Фінансаванне рэстаўрацыйных работ прадугледжана ў рамках праграмы «Культура Беларусі». Неабходна ўмацаваць канструкцыі, якія засталіся ад збудаванняў, і сцены.

Гальшаны – мястэчка, наскрозь прасякнутае легендамі, -- стала натхненнем для творчасці Уладзіміра Караткевіча. Яго знакаміты гістарычны раман «Чорны замак Альшанскі», перакладзены на некалькі моў, разнёс таямнічую славу Гальшан па свеце.

С МОЕЙ КОЛОКОЛЬНИ

Елена МОЛОЧКО

Без ума торговать – только деньги терять

Считается, что лучше всех умеют торговать украинцы, армяне и, само собой, евреи. Где прошел хохол, там армянину делать нечего, бытует поговорка. А где прошел армянин, то уж еврею делать нечего, добавляют знающие толк в коммерции негоцианты. Но, думаю, варьировать можно сколько угодно. Только о белорусах в этих поговорках пока ни слова. Считается, непредприимчивый мы люд, несметливый, без огонька и купеческой задористости.

Может, оно и так, негде было потренироваться нашему глазу, не на чем особо руку правую потешить. Из теплых краев нам-то издавна везли тьму товара. Мы же традиционно промышляли все больше картофелем. А что клубень? Пятьдесят оттенков серо-коричневого. Это вам не мандарины с мимозой. Прибыль от картошечки, конечно, есть, но радость, согласитесь, не та. Наверное, поэтому белорусские продавцы только недавно научились улыбаться и говорить покупателям «Спасибо!». Научились и тут же забыли – ежедневно фирменный стиль поддерживать оказалось трудно.

Захожу как-то в минскую кулинарию «Гурман», что около ГУМа, – мне эта мясная лавка по дороге с работы, значит, как судьба. Когда-то продавцы там были профессионально вышколенные и учтивые настолько, что в магазине буквально хотелось оставлять деньги. У самой дома Комаровка под боком, а я нет – в «Гурман». Товар качественный, не мороженый, порублен и выложен по правилам: косточка к ребрышку, филей к вырезке, много сортов свежайшего фарша.

Но что-то, видно, не заладилось с бизнесом у владельцев, потому что последние годы, вижу, два-три месяца – и опять за прилавком стоят новые лица. Текучка кадров. И отношение к покупателям уже не то. Я перед праздниками зашла и наивно спросила совета: «Какая часть кролика самая нежная? Какую, по-вашему, купить лучше всего?» Мне ответили, сморщившись: «Не знаю. Я кролика не люблю».

А ведь я не в гости беседовать непрошеная завалилась. Я в тот момент желала магазину отдать свои кровные за кусочек дорогого диетического мяса – 176 тысяч за килограмм, между прочим. Посмотрела на бейдж продавца – ого, сама управляющая магазином Ирина Анатольевна со мной разговаривает. Вышла, значит, топ-менеджер в зал, но вот элементарных навыков общения с покупателями не имеет. Ей бы, если уж ничего про мясо кролика действительно не знает, хотя в мясной лавке процессом руководит, просто сообразить что-нибудь по ходу действия, сценку заинтересованности во мне как в клиенте разыграть, что ли – да любая крестьянка на Комаровском рынке это делает на раз-два-три, поистине виртуозно.

Буквально на днях купила на рынке килограмм квашеной капусты – а ведь лишь на секунду задержалась взглядом за прилавок! Полные сумки уже оттягивали руки, но рынок – это вам не супермаркет. Там не только товар, там главное – люди. Торговка просто взглядом приказала мне остановиться. Капустой обольстила, так вдобавок еще и соленых огурцов килограмм продала. А я, как под гипнозом, ей-Богу, даже цену забыла спросить – уж очень женщина приветливая. Так заботливо приговаривала: «Последние забирайте, не пожалеете! Со своего огорода огурчики, без единой семечки – попробуете? Вот мой муж будет рад – наконец-то я все распродала, теперь никуда не пойду, дома буду его «нянчить». У нас от мамы дом под Борисовом остался, земля там такая богатая... Мама нас, шестерых, на ней подняла. Ну и как такую земельку-кормилицу забросить? Нет, это не по-нашенски. И ведь до сих пор хорошо родит. Вот и сажаю, выращиваю огород для всей семьи, еще и на продажу остается».

И без передышки, без всякой связи, но как на духу, от всего сердца: «А ваш муж работает?.. Повезло... А мой сын – нет. Сварщик, профессия добротная, но ведь хочется найти заработок на 5–6 миллионов в месяц. А нету! А 2 миллиона очень мало. Вот уже третий месяц ходит сынок безработный. А у него – дите, и жена в декретном без зарплаты. Кто содержит? Ну, мы с батькой помогаем, своих не бросишь. Ой, спасибо, не пожалеете, капусточка вкусная, последняя... Дай вам Бог... Я всегда в красной косынке стою – на нее ориентируйтесь».

В общем, уходила от нее, как от доброй соседки: и похвалили друг друга, и посочувствовали, еще и с гостинцами в руках. А что гостинцы за деньги – так разве в этом дело? Зато как поговорили хорошо, по-человечески, по-свойски.

Вот это и называется продавать товар в условиях острой конкуренции. А стояла бы она с лицом «я капусту не люблю», сколько бы наторговала, сколько мужу вечером домой принесла? Нет, настоящий частник за прилавком на рынке – это уже коммерсант. У некоторых за плечами, между прочим, высшее образование: например, в рыбных рядах на той же Комаровке отлично торгует бывший военный Николай, летом за цветочной рассадой я хожу к бывшему педагогу младших классов Марине, а картошку покупаю тоже у бывшей учительницы Светланы Ивановны... Люди иначе планировали свою судьбу, но жизнь крутанула – стали за прилавок. И ведь их образование не ушло в песок, потому что никто из них, замечу, не продает себе в убыток, а, напротив, просят на какую десятку и больше. А покупателей имеют на порядок больше, чем у других, – что значит личный контакт с клиентом! А вдруг и вправду научимся? Да так, чтобы по пограничным соседям поговорка пошла: где белорус, там даже украинцу делать нечего.

КАКИЕ РЕФОРМЫ НУЖНЫ БЕЛАРУСИ?

Мобилизация вместо модернизации. Новый сценарий белорусских властей

В 2014 году Беларусь окончательно перешла от модернизационного к мобилизационному сценарию, и социологические опросы этот переход уже начинают фиксировать.

В итогах декабрьского 2014 года национального опроса НИСЭПИ, зарегистрированного в Вильнюсе (Литва), эксперты в первую очередь обратили внимание на электоральный рейтинг Александра Лукашенко. В декабре относительно сентября он снизился на 5,2 пункта (с 45,2% до 40%).

Снижение было ожидаемым. С марта 2014 года общественное мнение Беларуси находится под мощным облучением российской телепропаганды. Оно следует за перепадами общественного мнения в России, как нитка за иголкой, что позволяет по оперативным результатам российских социологов предсказывать динамику настроений белорусов.

В августе на пике военного противостояния на юго-востоке Украины фиксировались локальные максимумы великодержавной эйфории в России. После чего начался спад, сигнализирующий об исчерпании внутреннего ресурса мобилизационной кампании.

По мнению директора Левада-центра Льва Гудкова, в России произошел процесс разведения двух планов восприятия происходящего: символического, связанного с уровнем коллективных представлений о национальном единстве, великой державе, авторитете власти, и реальных оценок положения дел, которые пошли вниз после санкций и скачка инфляции.

Масса, как известно из школьного курса физики, является мерой инерции. Социальная масса в этом смысле не является исключением. В Беларуси населения в 15 раз меньше, чем в России. Поэтому рейтинг Лукашенко, в отличие от рейтинга Путина, тефлоновым не назовешь. Он способен изменяться под влиянием даже слабых колебаний социальных настроений.

Но это не главная проблема. Лукашенко неоднократно заявлял публично, что он отвечает в Беларуси «за все». То есть за успехи и за поражения. Как тут не вспомнить финансово-экономический кризис 2011 года, когда рейтинг главы государства упал до 20%, а общественное мнение ответами на вопрос социологов НИСЭПИ «Кто виноват в нынешнем кризисе в Беларуси?» определило первую тройку следующим образом: президент – 61%, правительство – 41%, США – 16%.

Декабрьский опрос 2014 года был проведен до 30-процентной девальвации белорусского рубля. Поэтому его результаты устарели еще на стадии технической обработки.

«Интеграция интеграций» оказалась мифом

Рост рейтинга Лукашенко в 2014 году на фоне стагнирующей экономики, безусловно, является событием неординарным, но не системообразующим. Долговременных последствий оно иметь не будет.

Прошедший год, с моей точки зрения, окончательно подвел черту под модернизационным этапом развития белорусской модели. Однако для понимания истинного масштаба проблемы нам придется выйти за внешнюю границу этой модели.

1 января начал функционировать Евразийский экономический союз (ЕАЭС). Кто сегодня помнит о том, что в связи с этим проектом Лукашенко в октябре 2010 года говорил об «интеграции интеграций» («от Лиссабона до Владивостока»), а в июне 2014 года – о зарождении в многополярном мире «нового центра силы»?

Вместо «интеграции интеграций» по факту мы имеем очередную попытку Кремля восстановить империю. На этот раз – в расплывчатых границах «русского мира», что, естественно, привело к обострению противостояния по линии Россия – объединенный Запад.

А как обстоят дела с зарождением «нового центра силы»? С силой вышла осечка.

«Все империи прошлого, – утверждает российский политолог Владимир Пастухов, – были в России последовательно модернизационными, в то время как вновь провозглашенная посткоммунистическая империя создается для противодействия модернизации».

Посткоммунистическая империя, таким образом, совершенно не вписывается в русскую историческую матрицу. Цари, императоры и генеральные секретари последовательно пытались модернизировать Россию сверху. Наибольшего успеха они достигали в периоды максимального сближения с Европой. Горбачевская перестройка и ельцинские реформы также осуществлялись под флагом модернизации и европеизации.

У государства-кормильца – благодарные нахлебники

Отказ Кремля от модернизации многие аналитики объясняют «трубой». Доля нефтегазовых доходов в федеральном бюджете в первом квартале 2014 года при прогнозе 48,1% составила 52,9%. Но и остальные проценты были набраны далеко не за счет высокотехнологичных отраслей экономики (а за счет экспорта металлов, удобрений и т.п.).

Указанные выше бюджетные поступления обеспечиваются двумя процентами населения. А как же остальные 98%? С точки зрения государства, живущего за счет экспорта нефти, остальное население является излишним. Его вклад в создание национального богатства минимален. Остальное население – объект благотворительности со стороны государства.

И объект это чувствует. В этом заключается одна из причин столь высокого уровня поддержки государства-кормильца.

Государство, живущее с природной ренты, следует определить как ресурсное. Рост ВВП в таком государстве может совмещаться с деградацией экономики и общества. Что на практике в России и наблюдается.

ЕАЭС – это союз ресурсных государств. В качестве ресурса для Беларуси выступают имперские амбиции России, благодаря которым чистый доход Беларуси от нефтяного бизнеса составляет около 12% ВВП и более трети валовой добавленной стоимости, создаваемой белорусской промышленностью.

Не следует забывать и про калийные удобрения, экспорт которых в январе-октябре прошлого года составил 6% от общего объема белорусского экспорта.

Честно трудиться снова невыгодно

Молодость автора статьи прошла на одном из самых передовых предприятий СССР – минском ПО «Интеграл». Основным заказчиком электронных компонентов, естественно, выступали военные. На недостаток финансирования жаловаться не приходилось. Каждые три-четыре года в основных цехах происходила полная замена оборудования. Тем не менее прогрессировавшее отставание от Запада было понятно и рядовым инженерам.

Задачу перехода от индустриальной к постиндустриальной экономике советская империя решить не смогла, несмотря на то, что руководство страны считало ее приоритетной. Роль главного ограничителя, заблокировавшего развитие, сыграла не централизованная экономика, не коммунистическая идеология, а антиличностная культура, ориентированная в первую очередь на интересы социума, а не индивидуума.

Уровень сложности (экономической, политической и социальной), заданный западной персоноцентрической культурой в конце XX века, оказался недостижим для культуры социоцентрической.

Белорусский же режим в этом плане воспроизводит, по сути, советский подход. Поэтому переход от модернизационного к мобилизационному сценарию (укрепление дисциплины, искоренение коррупции, борьба с тунеядцами) оказался, тут я применю любимый фразеологизм преподавателей научного коммунизма, исторически неизбежным для сегодняшней Беларуси.

Социологические опросы уже фиксируют реакцию общества на смену сценариев. Приведу самый интересный, на мой взгляд, тренд, зафиксированный последним опросом НИСЭПИ.

Обратимся к таблице.

Что чаще всего, по вашему мнению, ведет к богатству?

(Возможно более одного ответа)

Вариант ответа	Декабрь 1993	Январь 2007	Декабрь 2014
личные связи	72	43	47
нечестность	56	16	22
труд	37	68	44
талант	32	35	25
везение	30	39	38
образование	22	38	26

Первая колонка цифр – это пик системного кризиса в Беларуси. Большинство предприятий не работает. Средняя зарплата составляет около 20 долларов в месяц.

Декабрьский опрос 1993 года диагностирует аномию белорусского общества: состояние ценностно-нормативного вакуума, характерного для переходных и кризисных периодов, когда старые социальные нормы и ценности перестают действовать, а новые еще не установились.

Именно в условиях аномии в глазах общества резко деградируют ценности труда и образования. Растет спрос на личные связи (блат) и нечестность. Такая переоценка весьма и весьма рациональна, так как именно индивидуальные стратегии, выстроенные на основании личных связей, а не коллективные действия, способствуют выживанию в наступившем хаосе.

Пришедшая же во второй половине «нулевых» годов стабильность изменила ценностные приоритеты белорусов. Нет, потребность в личных связях для достижения материального благополучия не потеряла окончательно своего значения, но первенство она уступила труду и почти сравнялась с образованием.

Таким образом, подтвердилась известная политологическая истина: во всем мире люди ставят перед собой схожие цели (материальный достаток, здоровье и т.п.), но вот пути их достижения во многом определяются теми рамками, которые создает власть.

Сегодня страна вновь вползает в системный кризис, у которого, как отмечалось выше, имеется и цивилизационное измерение. Декабрьский опрос 2014 года зафиксировал приоритет личных связей над трудом. Существенно снизилась и ценность образования.

За счет блата и нечестности, безусловно, можно добиваться личных успехов, но вот что касается повышения конкурентоспособности экономики, государства и нации, то тут вырисовываются большие проблемы.

Сергей НИКОЛЮК.

ОБ АВТОРЕ

Сергей Николюк –

аналитик, эксперт НИСЭПИ (Вильнюс, Литва). В отличие от молодого поколения профессиональных политологов весьма скептически относится к западному гуманитарному наследию, будучи уверенным, что оно создано для описания иного типа общества. Отсюда склонность к цитированию российских авторов, в первую очередь социологов Левада-центра.

ЛІЧБА ДНЯ

6 мільёнаў 806 тысяч

Такой была ў снежні сярэднямесячная заработная плата ў Беларусі. У параўнанні з лістападам яна павялічылася на 611,6 тыс. рублёў (9,9%). Але не трэба забываць, што снежань – апошні месяц года, калі звычайна на прадпрыемствах і арганізацыях выплачваюцца прэміі. Пры гэтым заўважым: калі ў снежні па афіцыйным курсе Нацбанка гэта складала 574 долары ЗША, то зараз толькі 450 долараў.

ТЫМ ЧАСАМ...

У лідарах Мінск і будаўнікі

Традыцыйна самы высокі заробак у снежні быў у жыхароў Мінска – 9 мільёнаў 211 тысяч. У Брэсцкай, Віцебскай і Магілёўскай абласцях сярэдняя зарплата нават не перавысіла 6 мільёнаў. У Гродзенскай вобласці яна склала 6 мільёнаў 77 тысяч, у Гомельскай – 6 мільёнаў 198 тысяч, а ў Мінскай – 6 мільёнаў 893 тысячы рублёў.

Традыцыйна самы высокі сярэдні заробак назіраўся ў будаўнічай сферы – 8 мільёнаў 496 тысяч рублёў.

Таксама ў снежні сярэдняя заработная плата склала:

на транспарце і сувязі – 7 мільёнаў 516 тысяч рублёў,

у сельскай і лясной гаспадарцы – 4 мільёны 728 тысяч,

у адукацыі – 4 мільёны 796 тысяч рублёў, у тым ліку ў настаўнікаў – 5 мільёнаў 680 тысяч, прафесарска-выкладчыцкага складу – 8 мільёнаў 351 тысяча,

у ахове здароўя – 5 мільёнаў 928 тысяч рублёў. Сярэдняя заработная плата ўрачоў склала 9 мільёнаў 386 тысяч, сярэдняга медыцынскага персаналу – 5 мільёнаў 860 тысяч рублёў.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Валютчыкі вярнуліся...

Барысаўскім раённым аддзелам Следчага камітэта Беларусі распачата справа за незаконную прадпрымальніцкую дзейнасць у дачыненні да 45-гадовага непрацуючага жыхара Барысава. Паводле інфармацыі МУС, за месяц – са снежня 2014-га па студзень 2015 года мужчына на валютнаабменных аперацыях атрымаў даход у 233,6 млн рублёў. У незаконнага прадпрымальніка канфіскавана больш за 227 мільёнаў рублёў, 13,6 тысячы долараў ЗША і 400 еўра.

Крымінальная справа ўзбуджана па матэрыялах служб па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі УУС Мінскага аблвыканкама і Барысаўскага РУУС.

ЖАХ!

Пакрыўдзіўся...

Малады мінчанін паспрабаваў спаліць сваякоў разам з кватэрай, у якой яны знаходзіліся. Хацеў адпомсціць за дзіцячыя крыўды.

Як распавялі ў пракуратуры Заводскага раёна Мінска, днём 21 студзеня ў кватэры дома на вуліцы Народнай раней не судзімы жыхар сталіцы 1991 года нараджэння, пасварыўшыся з 45-гадовым бацькам і 85-гадовай бабуляй, зачыніў іх у адным з пакояў. Забарыкадаваўшы дзверы пральнай машынай, хлопец накідаў на яе рэчы, а затым падпаліў. Пасля гэтага малады чалавек пакінуў кватэру.

Адчуўшы пах дыму, суседзі выклікалі ратавальнікаў. Паведамляецца, што бацьку ўдалося разблакіраваць дзверы і разам з састарэлай жанчынай выбрацца на волю.

Зараз падпальшчык затрыманы. Па словах хлопца, на гэтае дзікунства ён пайшоў з-за крыўдаў, якія сваякі нанеслі яму ў дзяцінстве. Пакуль маладому чалавеку прад'яўлена абвінавачванне ў наўмысным знішчэнні маёмасці агульнанебяспечным спосабам па ч.2 арт.218 КК. Прызначана судова-псіхіятрычная экспертыза.

ЧУЛІ?

«Музы і свінні» выйшлі ў ЗША

У Амерыцы надрукавана кніга беларускага пісьменніка Уладзіслава Ахроменкі

Дзед Талаш і Дзмітрый Шастаковіч, Кім Ір Сэн і Уладзімір Мулявін, Жак-Іў Кусто і Леанід Кучма, а таксама акцёры, рэжысёры, музыканты, мастакі і іх цэнзары – вось героі 27 гарадскіх міфаў, легенд і апокрыфаў, якія ўвайшлі ў кнігу **Уладзіслава Ахроменкі** "Музы і свінні". Выданне выйшла па-беларуску напрыканцы 2013 года, а летась увайшло ў лонг-ліст прэміі імя Ежы Гедройца. Нядаўна кніга, перакладзеная на рускую мову Вольгай Ахроменка, жонкай пісьменніка, выйшла ў амерыканскім выдавецтве Elephant Publishing (дагэтуль у Злучаных Штатах перакладалася кніга толькі адной беларускай пісьменніцы, барысаўчанкі Алены Брава). Цікава, што **Сяргей Юр'енен**, які ўзначальвае Elephant Publishing, у 1960-я гады вучыўся ў БДУ, стэнаграфаваў выступленне Васіля Быкава на адным са з'ездаў Саюза пісьменнікаў Беларусі і нават першы свой твор надрукаваў у часопісе "Неман".

Як патлумачыў "Народнай Волі" Уладзіслаў Ахроменка, выдавецтва працуе па так званай сістэме print-on-demand ("друк на замову"). Тэхналогія даволі простая: аўтар прадстаўляе тэкст, яго вельмі ўважліва разглядаюць. Калі тэкст адпавядае выдавецкім крытэрыям, кніжка выходзіць адначасова ў папяровым і ў электронным варыянтах. Асобнікі друкуюцца толькі тады, калі паступае запыт ад пакупніка. Апошні можа замовіць кнігу праз адну са шматлікіх інтэрнэт-крамаў у ЗША, Вялікабрытаніі, Францыі і іншых краінах. "Рускамоўны кніжны рынак толькі ў Паўночнай Амерыцы ацэньваецца ў два мільёны чытачоў", – кажа Ахроменка.

Амерыканскае выданне "Музаў і свінняў" крыху адрозніваецца па змесце ад беларускага. Як распавёў аўтар, у амерыканскае выданне ўвайшла навела пра прыгоды **Уладзіміра Пуціна**, **Леаніда Кучмы** і **Аляксандра Лукашэнкі** ў вёсцы Чайкіна на Чарнігаўшчыне (радзіма Кучмы), куды другі прэзідэнт Украіны ў 2004 годзе запрасіў калег на чарговы саміт. Сюжэт Ахроменку падказаў непасрэдны сведка таго візіту, супрацоўнік адной з украінскіх сілавых структур.

Максім ПЛОТНІКАЎ.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Пісьменнік, не твары, а трактары дары!

Падводзячы вынікі 2014 г., старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалай Чаргінец, у прыватнасці, сказаў: “Летась мы падарылі ў Дзяржынскую школу-інтэрнат для дзяцей-інвалідаў пляскаты тэлевізар, а ў бліжэйшыя дні ўручым дзецям-інвалідам з вёскі Аляксееўка Аршанскага раёна трактар”.

Як вулей, загудзела вёска,
І, безумоўна, нездарма.
“Прыедзе сёння, – пагалоска, –
Да нас пісьменнікаў гурма!”
І зранку старшыня калгаса
Ад роспачы чупрыну скуб,
Бо трэба, каб людская маса
Запоўніла вясковы клуб.
А дзе ж яму людзей набрацца
У гэтакі гарачы час?
Кіпіць на сенажаці праца,
І жыта выспела якраз.
Сядзяць на прызбе ці на печы
Адны бабулі ды дзяды.
Ім не да вершаў. Люд старэчы
Хвалююць думкі пра клады.
Яшчэ як быццам без работы
У вёсцы летам дзетвара.
Але ў яе свае турботы –
Прыйшла на ягады пара.
Таму ягоны выгляд хмуры,
Бо “зверху” ўказ для старшыні:
“На сходню тую ў Дом культуры
Жывых і мёртвых прыгані!”
І як загад выконваць гэткі?
Адное выйсце ёсць: няхай
Пустуюць цэлы дзень палеткі,
І перастойвае ўраджай.
Бітком набіты клуб вясковы,
Сабраўся ўвесь мясцовы люд,
І нават Хведар стогадовы,
Як кацянё, забіўся ў кут.
Спярша вяскоўцаў справаздачай
Агрэў літаратурны бос.
Здабыткаў шмат (а як іначай?)
Імпэт пісьменнікам прынёс.
Аладкамі пякуцца кніжкі,
Часопісы ідуць у свет...
Пасля літаратурнай “шышкі”
На сцэне выступіў паэт.
Ён вершы на любыя тэмы
Чытаў узнёсла, нараспеў,
Яшчэ й урыўкамі з паэмы
Усіх парадаваць паспеў.
Былі і іншыя паэты...
Дзяцюк прайшоўся, быццам пан.
Усе шушукалі:
– А гэты
Чытацьме, мусібыць, раман...
Хай не раман, няхай навелы
Агучыў голасна тварэц,
Ды зала ціха шамацела:
– Калі ж канец? Калі ж канец?..
Ну, словам, з творцамі сустрэча
Цягнулася гадзіны тры.
І люд дарослы, і малеча,
І векавечны дзед стары –
Усе стаміліся... Ды раптам
У зале гул адразу ўзрос.
– Мы дарым вашай школе трактар! –
Сказаў літаратурны бос. –
І тэлевізар школе дарым
Пляскаты, быццам мой жывот, –
Пажартаваў “другім ударам”.
І гумар ацаніў народ.
Запляскалі вяскоўцы ў ладкі,
Бо незвычайны ход для ўсіх.
Былі падараны й “аладкі” –
Амаль паўтоны ўласных кніг.
Пасля дыхтоўнага банкета
(Адно й гучала: “Налівай!”)
Пад ноч празаікі-паэты
Сказалі старшыні “гуд бай”.
Пісьмо зімою з гаспадаркі
Прыйшло ў пісьменніцкі саюз.
“І паляводы, і даяркі, –
Паведамляў калгасны “туз”, –
Дагэтуль помняць аб сустрэчы
І кажуць: “Хоць вачам не вер!”
І трактар акурат дарэчы –
Давольны школьнікі цяпер.
А я дык пазіраю ласа...
Мае шаноўныя сябры!
А можа, вы і для калгаса
Прывезлі б трактар? Нават тры.
Бо нашы вечна “на прыколе”,
І блізіцца якраз сяўба...
Дык падарыце, як і школе.
Бо бедны ваш саюз хіба?..”
Такая просьба-прапанова.
А што ж наконт раманаў-кніг?
Пра кнігі там, на жаль, ні слова.
Напэўна, выкінулі іх...

РУБАМ!

Ці патаннее газ для насельніцтва?

Як вядома, у 2015 годзе расійскі газ для Беларусі патаннеў. Ён каштаваў 168 долараў за тысячу кубаметраў, а цяпер – 155 долараў. Скажыце, а ці патаннее сёлета аплата за газ для насельніцтва?

Ірына САЙКІНА.
Гомель.

Мы папрасілі адказаць на гэта пытанне прэс-сакратара Мінэнерга **Жанну Леанідаўну Зянькевіч**:

– Гэта пытанне тонкае, палітычнае. Цана на газ для насельніцтва ўсталёўваецца ўказам прэзідэнта, альбо па рашэнні Савета міністраў. Зараз дзяржорганамі разглядаецца пытанне аб унясенні змен у пастанову Савета міністраў №571 ад 12 чэрвеня 2014 года. Гэта менавіта тая пастанова, якая рэгулюе парадак аплаты насельніцтвам жыллёва-камунальных паслуг. Так што аплата за газ, магчыма, зменіцца. Больш поўная інфармацыя па гэтым пытанні з’явіцца сёння-заўтра на сайце Мінэнерга.

Эканаміст **Леанід ЗЛОТНІКАЎ** не бачыць падстаў для аптымізму:

– Калі ўлады будуць прытрымлівацца канцэпцыі сацыяльна арыентаванай дзяржавы, то кошты для насельніцтва могуць знізіць. Дарэчы, уваходжанне ў мытны саюз таксама азначае зніжэнне коштаў. Калі гэтага не адбываецца, то гэта азначае, што ўлады маюць сур’ёзныя праблемы з бюджэтам, бо ў нас знешняй запазычанасці на чатыры мільярды долараў. Хутчэй за ўсё яны не пойдуць па першым шляху, бо зайшлі ў тупік, і грошы прыходзіцца шукаць дзе толькі можна.

ШТО ХВАЛЮЕ

Круцяць педалі...

Акурат перад Новым годам вечарам у мяне на вуліцы Пуліхава скралі ровар. У гэты час я зайшоў у краму, выйшаў недзе праз хвіліну, аднак ровара ўжо не было...

Шэсць супрацоўнікаў міліцыі прыехалі, але затрымаць кагосьці па свежых слядах не змаглі. Склалі пратакол, я напісаў стандартную заяву. На працягу тыдня мне ніхто не тэлефанаваў.

“Справа перададзена ў следчы аддзел”, – усё, што я чуў, калі цікавіўся, што робіцца па маёй заяве ў Партызанскім РУУС.

Дарэчы, на відэа, якое ёсць, злачынца візуальна апазнавальны. Напрыклад, бачна, што на ровар кінуўся не нейкі там бадзяжнік, а ўпэўнены ў сабе вулічны дэндзі. Светлыя джынсы, лёгкае расшпіленае паліто. Кінуўся на ўдачу, захацелася рызыкнуць? Не ведаю, што ім кіравала.

Сведкі падказалі, што злодзей паехаў у бок Парка Горкага. Другі сведка пацвердзіў, што хвіліну таму бачыў чалавека на белым ровары ў парку, дзе таксама ўстаноўлена відэаназіранне. Ці праглядалі тое відэа міліцыянеры?

У мяне вялікае расчараванне ад такой пасіўнасці. І не толькі таму, што скралі мой ровар. Атрымліваецца, што людзей могуць абрабаваць у цэнтры сталіцы! Тут нешта падобнае на эксперымент. Нейкі “майстар-клас” – як даць злодзею шанц уцячы і затаіцца.

Да слова, з роварам я сябрую ўжо больш за 30 гадоў. Прынцыпова выступаю за здаровае паветра і экалогію. Паказваю прыклад іншым. Роўна 20 гадоў таму, працуючы ў часопісе Беларусь”, праехаў больш за 600 кіламетраў па польскай правінцыі – за Віслу і назад.

На працу ў Саўмін я таксама нярэдка прыязджаю на сваім харкаўскім “Спадарожніку” і стаўлю яго побач са службовымі “Волгамі”.

Першы ровар у мяне скралі гадоў пятнаццаць таму з ганка Міністэрства прыроды. След двухкалёснага сябра даўно прастыў. Летась здарыліся аж два выпадкі. Першы ровар скралі ўлетку, другі – перад Новым годам.

Хачу адзначыць, што сёння эпідэмія веласіпедных крадзяжоў накрывае нас з галавой. Няўжо нашу міліцыю гэта не непакоіць?

Валерый ДРАНЧУК, мінчанін.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Прымуць і так...

Ужо каторы дзень у кватэры Антаніны Бурачэўскай з пасёлка Круглічы не запальвалася святло. Ды і самой гаспадыні нідзе не было відаць. Гэта акалічнасць не на жарт устрывожыла суседку бабу Альбіну Тамашок, якая жыла ў тым жа пад’ездзе. Аднойчы раніцай пазваніла да Антаніны ў дзверы, але ніхто не адчыніў, не падаў прыкмет жыцця. Яна адразу ж пайшла ў магазін, дзе працавала загадчыцай Антанініна дачка Люся.

– Што ты сабе думаеш, галубка?! – накінулася, як толькі ўбачыла кабету. – Маці ўжо які дзень не відаць і не чуваць, святла не запальвае, хоць у лістападзе рана цямнее. Ні ты, ні твой муж і дачка ніколі да яе не наведваецеся! Глядзі, каб што дрэннае не здарылася.

– Не перашкаджай, цётка, працаваць. Вечарам, як зачыню магазін, зайду.

– Якім вечарам?! Цяпер трэба ісці, неадкладна! Можа, дактароў паклікаць. Няхай тут цябе падменяць, і хуценька бяжы да маці.

З гэтымі словамі баба Альбіна ў трывозе пайшла з магазіна, а за ёй неўзабаве пайшла і Люся. Сваім ключом яна адамкнула кватэру і ўбачыла, што на падлозе ля самых дзвярэй без прытомнасці ляжыць маці.

– Яшчэ жывая, гаротніца, – канстатавала баба Альбіна, прыклаўшы да пасінелых губ Антаніны маленькае люстэрачка, што стаяла ў прыхожай на століку. – Выклікай “хуткую дапамогу”!

Антаніну забралі ў бальніцу, і ўрачы паставілі дыягназ: інсульт. Яна доўгі час была без прытомнасці, потым расплюшчыла вочы, але ні гаварыць, ні хадзіць не магла.

– Рыхтуйцеся да горшага, – сказаў Люсі ўрач. – У такіх выпадках медыцына бяссільная. Вельмі доўгі час праляжала ваша мама без медыцынскай дапамогі...

Гэтыя словы не зрабілі на Люсю ніякага ўражання. Да горшага – дык да горшага. Так бы мовіць, усе там будзем.

– Як жа добра, што я ў свой час упрасіла маці, каб падарыла мне кватэру, – казала яна сваёй сяброўцы Тані. – Цяпер не трэба клапаціцца пра спадчыну, а то прыехала б з Варонежа сястра Тамара і пачала б патрабаваць сваю долю. А так ёй і паведамляць не буду, што маці вельмі хворая. Пацыху прадам кватэру, а потым няхай качае правы. Ды і дарэнне цяжка будзе аспрэчыць нават у судзе. І то сказаць: я тут, з маці побач, а яна за светам. Як што якое, то старая ўсё да мяне. Значыць, і кватэра мая. Можа, ты маеш на прыкмеце якога пакупніка? Я дорага не вазьму, паступлю па-людску.

– А што тут ведаць? – ажывілася сяброўка. – Мой сын Вадзік з жонкай хочуць купіць сабе жыллё. Ім і падкажу. Думаю, старгуецеся.

Торг той і сапраўды быў нядоўгі. За невялікі прамежак часу кватэра была аформлена на другога гаспадара, грошы палічаны і занесены ў банк.

– Ці не рана ты распарадзілася матуліным жыллём? Яна ж яшчэ жывая, – дакарала Люсю баба Альбіна.

– Сёння жывая, а заўтра памрэ. Усё роўна яна ўжо дадому не вернецца. Дык чаго цягнуць?

Антаніна, нібы прыслухаўшыся да даччынага пажадання, хутка сканала. Аб гэтым Люсі пазванілі на работу. Трэба было збіраць няшчасную ў апошні шлях.

– Люська, дзе ж ты цяпер труну паставіш? – пацікавілася баба Альбіна. – Кватэру прадала, адкуль будзеш адпраўляць маці ў апошнюю дарогу? Хіба са сваёй хаты?

– Яшчэ чаго! – узвілася тая. – Чаго я павалаку нябожчыцу ў свой дом? З якой такой рацыі? Яна ж у мяне не жыла.

– Не жыла, але па людскіх і хрысціянскіх законах нябожчыца павінна пераначаваць сярод жывых, а потым адпраўляцца на вечны спачын. Дык я і кажу...

– Кажу-кажу... – перадражніла яе Люся. – Ты сабе кажы што хочаш, а мы з мужам апранём у моргу і адтуль на могілкі павязём. Там прымуць і так, без гэтых, як ты кажаш, законаў.

– А Тамару ж хіба чакаць не будзеце?

– Я ёй нават і паведамляць не буду. Чаго перціся ў такую далечыню? Дзе той Варонеж і дзе мы! Потым пазваню, пасля пахавання.

Вестка аб тым, што памерла Антаніна Бурачэўская, хутка разляцелася па пасёлку, бо некалі яна працавала бухгалтарам, была добрым спецыялістам. Былыя калегі – цяпер пенсіянеры – склаліся, купілі вянок, а астатнія грошы наважыліся аддаць дачцэ. Дружна прыйшлі да кватэры нябожчыцы і са здзіўленнем убачылі, што дзверы замкнуты. Бабка Альбіна, выціраючы хусцінкай вочы, паведаміла:

– Гэту ж кватэру дачка прадала, так што нябожчыцу адразу з морга павязуць на могілкі.

Нямая сцэна цягнулася некалькі хвілін, а потым да Веры Язярчук вярнулася мова:

– Дык што, нам з вянком да морга ісці?

– Туды, мае родненькія. І я туды пайду разам з вамі.

Труна з нябожчыцай ужо была пастаўлена на катафалк. У апошні шлях няшчасную Антаніну выпраўлялі толькі дачка з зяцем і ўнучка. Былыя калегі паставілі на катафалк вянок, аддалі Люсі грошы, і маленькая пахавальная працэсія рушыла да могілак.

Хлопцы з пахавальнай каманды без лішніх слоў апусцілі труну ў магілу. Пажылы мужчына, іхні таварыш, папрасіў прабачэння:

– Даруйце, мы выпусцілі з віду... Можа, хто хацеў сказаць развітальнае слова?

– А што тут гаварыць? – прабубніла Люся. – Засыпайце і ўсё.

– Як табе, Люська, не брыдка?! Пры жыцці з маці здзекавалася і пасля смерці таксама, – абурылася Вера Язярчук.

– Заглохні, старая! Цябе сюды ніхто не клікаў, а прыйшла, дык маўчы. Будзеш тут яшчэ камандаваць! Сваімі дзецьмі камандуй, няхай загадзя ведаюць, як цябе трэба хаваць.

Пасля такіх слоў жанчыны, выціраючы слёзы, пайшлі з могілак. За імі накіраваліся і мужчыны. Ім услед на ветры шапацелі штучныя кветкі на адзіным вянку, які паставілі на магілу Антаніны. Здавалася, што гэта развітваецца з белым светам яе адзінокая душа...

Леанарда ЮРГІЛЕВІЧ.
Дзятлаўскі раён.

АД СЭРЦА – ДА СЭРЦА

«Мы не пакідаем раненых»

Я прыпамінаю, як гэта было. Такое прыходзіць адначасова з усведамленнем, што з тваім дзіцяткам нешта не так. Калі ты бачыш, што прыйшоў час немаўляці ўсміхнуцца, паглядзець табе ў вочы. Але... На вялікі жаль, гэтага не бачна. Павінна ж яно перавярнуцца са спінкі на жывоцік, пацягнуць ручкі за цацкамі, сказаць “ма-а”. Аднак... Падобнага няма. Няма таго, што звычайна адбывалася з усімі тваімі папярэднімі дзецьмі. Я зазіраю ў жончыны вочы, але яна старанна хавае свае трывожныя думкі. Яна глядзіць у мае вочы і таксама бачыць там – “не, не, канечне, не. Гэта проста нейкае непаразуменне”. Мы абое глядзім у вочы доктару, яшчэ ўсё ж такі баючыся задаць яму пытанне, па той бок якога дыхае бяздоннай цемрай бездань. Аднак доктар таксама не спяшаецца развітацца са сваім прывычным светаўспрыманнем. Ён толькі ледзь прыкметна паціскае плячамі: “Справа ваша”.

Ваша справа... Нашай гэта справа стане яшчэ не хутка. Пасля ўстанаўлення дыягназу я яшчэ амаль цэлы год не змагу вымавіць слова “інвалід”, маючы на ўвазе сваю дачушку Лілю. І доўга буду плыць па рэчышчы, адпаліраваным для такіх выпадкаў стагоддзямі, па цячэнні ўніз.

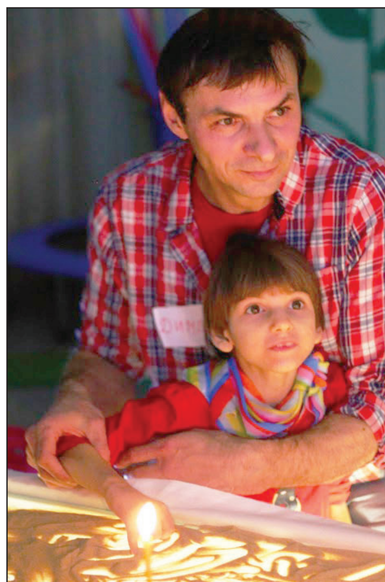
У рэшце рэшт, ДЦП, спастычная дыплегія, тэтрапарэз, астэапароз і гэтак далей. Медыцынская навука таксама стараецца адасобіцца, выстройваючы барыкаду слоў на грэчаскай мове і латыні, якія паўтараюць адно і тое ж на розныя лады. Нагрувашчванне дыягназаў уяўляе сабой цудоўны спосаб падаць справу безнадзейнай. Безнадзейнасць уяўляе сабой апраўданне няўмення, нежадання, недахопу сродкаў.

І ўсё ж ёсць моманты, якія мяняюць ваша жыццё. Учора вы былі адасобленымі, а сёння прызямліліся на іншай планеце.

...Выпадкова, на абрыўку нейкай газеты, прачытаў пра метад Глена Домана. І рэчышча змяніла накірунак. Вада пацякла ўверх.

– Мы не пакідаем раненых, – сказаў Глен Доман, гэты амерыканец, былы спецназавец, які прайшоў Другую сусветную па гэты бок Ла-Манша, які ведае сапраўдную цану жыццю. – І замоўк. Ісціна заўсёды нешматслоўная.

– Мы не пакідаем раненых. Я паўтару вам гэта многа разоў, – гаворыць заснавальнік Інстытутаў дасягненняў патэнцыялу чалавека ў Філадэльфіі. – Чалавек, якому я паверыў, за якім пайшоў, па метадыцы якога цяпер займаюся з дачушкай.

Як вы зразумелі, два гады таму мы звярнуліся за дапамогай у ЗША і нам удалося наладзіць сувязі з інстытутамі Глена Домана. Праслухалі там курс лекцый “Што рабіць, калі ў вашага дзіцяці пашкоджаны галаўны мозг”, намі засвоена Дамашняя праграма рэабілітацыі дзіцяці-інваліда, над якой працуем больш за два гады.

У сакавіку 2014-га мы разам з дачушкай былі запрошаны ў ЗША для ацэнкі дасягненняў і прыняты на Аспіранцкую праграму рэабілітацыі. Візіт у лістападзе 2014 года таксама даў неблагі вынік – нас узялі на Інтэнсіўную праграму.

Сёння бачна, што гэта быў правільны шлях. Аднак шлях, які патрабуе шмат сродкаў. Для наступнага візіту у ЗША, які павінен адбыцца ў першай палове красавіка гэтага года, нам неабходна сабраць 11.000 долараў. З Германіі можна атрымаць машыну для дыхання, кошт якой разам з перасылкай больш за 3000 еўра. Неабходна зрабіць некалькі вельмі дарагіх аналізаў.

Мы будзем вельмі ўдзячныя тым, хто захоча нам дапамагчы (рэквізіты даюцца на рускай мове).

Дзмітрый ЦІМАШКОЎ, бацька Лілі.

Контакты и реквизиты

Email: lilka-help@yandex.ru Сайт: http://lilka.by/ блог: http://lilkindad.livejournal.com/

1. **Благотворительные счета** открыты в филиале №500/311 ОАО «Беларусбанк», г.Минск, пр.Дзержинского, 69/1; УНП 100603596; МФО 153001601:

– белорусские рубли – благотворительный счет №000004 в отделении № 500/311, (для юрлиц транзитный счет №3819382101009);

– доллары США – благотворительный счет №000011 в отделении №500/311 (для юрлиц транзитный счет №3819382100000);

– евро – благотворительный счет №000002 в отделении №500/311 (для юрлиц транзитный счет №3819382100000);

– российские рубли – благотворительный счет №000001 в отделении №500/311 (для юрлиц транзитный счет №3819382100000).

Дата окончания действия договоров благотворительного счета 23.11.2017.

Назначение платежа: сбор денежных средств на имя Тимашкова Дмитрия Михайловича для лечения дочери Тимашковой Лилии Дмитриевны.

http://belarusbank.by/ru/blagotvoritelnost/1602

2. **Для почтовых переводов**

Получатель: Тимашков Дмитрий Михайлович.

Паспорт МР2848979 выдан Московским РУВД Минска 08.02.2011.

Назначение платежа: благотворительная помощь на лечение дочери – Лилии Тимашковой.

Адрес: ул. Игуменский тракт, д.16, кв.38, Минск, Беларусь.

3. Владельцы **карточки “Белкарт”** могут перевести деньги в любом инфокиоске «Беларусбанка» на карточку “Белкарт” №9112 0001 5790 3994, срок 11/19.

4. Простой и быстрый способ – пополнить **баланс нашего номера МТС +375 33 6878918.**

5. **Электронные кошельки**

EasyPay: 37079235, ЯндексДеньги: 410011606152580.

WebMoney: Z220125986290, R376119179280, E369374351800, B352023775051.

6. **Можно перевести деньги на карты** Visa 4318 3760 3028 0500 или MasterCard 5189 0100 0477 0500.

7. Реквизиты для международных переводов могут быть сообщены дополнительно.

ПРАПАНОВА!

Дзе зварот беларусаў да расіян?

У нашых самых блізкіх суседзяў – украінцаў – ідзе вайна. Гінуць людзі! Расія робіць сваю чорную, ганебную справу. І я хачу спытацца: чаму нідзе ў Беларусі не правялі ніводнага мітынгу ў абарону Украіны?!

Я хачу прапанаваць беларусам звярнуцца да расійскіх не палітыкаў, а простых людзей, якія адурманены прапагандай крамлёўскіх імперцаў. Каб яны задумаліся аб тым, куды вядуць іх розныя пуціны? Няўжо народ Расіі зноў хоча голаду, холаду, гібелі сваіх дзяцей?

Чаго хоча Расія ад Украіны? Няўжо ёй мала сваёй зямлі? Лепш бы навялі парадак у сваёй краіне.

З экрана тэлевізара расійскія платныя прапагандысты падбадзёрваюць свой народ, што зацягнуць тужэй свае папругі не так і страшна. Галоўнае, што Крым наш! А ў імя чаго патрэбна расійскаму народу тужэй зацягваць паясы? У надзеі, што хутка ўсё зменіцца і настане шчаслівае жыццё? Але ж быў час, калі зацягвалі тужэй паясы ў імя пабудовы камунізму. А дзе той камунізм?!

Кіраўнікі дзяржавы і тады жылі пры камунізме, і цяпер, яны сваіх дзетак адправілі за мяжу, у “загніваючы капіталізм”. І ўсё роўна не перастаюць абліваць брудам Захад.

Простым людзям у Расіі ўбілі ў галовы, што ва Украіне фашызм. Але ж Украіна не захоплівае чужую зямлю, а Расія гэта робіць. Дык хто ж тут фашыст? Яна парушае дзясятую Божую запаведзь! І царква тут маўчыць!

Абавязкова патрэбна беларусам звярнуцца да расіян, калі яны не хочуць, каб гінулі іх дзеці. Няхай гоняць прэч крамлёўскіх імперцаў. Альтэрнатыва кіраўніку дзяржавы заўсёды знойдзецца. І тады будзе МІР!

З павагай –
Надзея Канстанцінаўна ПАПОВА.
Мінск.

“ПРЯМЫЕ ЛИНИИ”

Два часа я беспрерывно набирала номер...

Прочитала в «Народной Воле» о «прямых линиях» руководителей областей и решила задать волнующий всю мою семью вопрос председателю Мингорисполкома А.Шорцу. Два часа я беспрерывно набирала указанный номер, но кроме коротких гудков ничего не услышала. Надеюсь, что новый начальник читает вашу газету, как и все прогрессивные белорусы. А хотела я задать ему три вопроса, которые затрагивают интересы ветеранов. Знает ли уважаемый Андрей Викторович, что по решению Мингорисполкома всех ветеранов выбросили из льготной очереди на жилье и ничего не предложили взамен? Знает ли А.Шорец, что ветераны Минска должны ждать социальное жилье 10 лет? И считает ли он это справедливым?

С уважением –
Галина ГАФАРОВА.

МУДРЫЕ МЫСЛИ

Н.ПОГАНИНИ:

– Способным завидуют, талантливым вредят, гениальным мстят.

НАБОЛЕЛО!

Забота о детях погибших защитников Родины – лучший памятник погибшим!

В преддверии 70-й годовщины Великой Победы советского народа над фашизмом я хотела бы вспомнить о детях войны, о тех жертвах фашизма, которые почему-то остались вне заботы современной белорусской власти. Наши родители погибли, сражаясь с фашистами на фронтах и в партизанских отрядах, не выдержав пыток в концлагерях. Мы остались сиротами. Некоторые из нас чудом выжили в немецких приютах, куда немцы помещали сирот после смерти родителей, замученных в фашистских тюрьмах... Но ни в детстве, ни в подростковом возрасте, ни в зрелом о нас, выживших в той жуткой войне, государство не проявило должной заботы. А сейчас мы вообще брошены доживать свой век...

Сравним отношение к детям войны двух руководителей государства Беларусь: Петра Мироновича Машерова и Александра Григорьевича Лукашенко. Машеров – руководитель партизанского движения в Беларуси, мечтал в граните и мраморе увековечить память о детях войны, но автокатастрофа оборвала его жизнь. Александр Григорьевич Лукашенко 19 января 2005 года на заседании республиканского оргкомитета по подготовке и празднованию 60-й годовщины Великой Победы, говоря о сиротах войны, сказал: «Им уже 70–80 лет. Мы решили их в категорию льготников записать? Зачем?» А затем, уважаемый президент страны-партизанки, что память о героях войны – это не только возложение венков к постаментам и памятникам, но и забота о живых детях героев-патриотов, защитников Отечества!

Забота о детях погибших патриотов – защитников Родины – лучший памятник погибшим!

С 1995 года в Беларуси был взят курс на пересмотр льгот и гарантий. В 2005-м, когда в стране совершенствовался Закон РБ «О ветеранах», Министерство труда и соцзащиты под руководством бывшего министра А.П.Моровой внесло предложение: правовой статус «круглых сирот ВОВ членов семей погибших защитников Отечества» заменить на статус «ветеран труда», обосновав это тем, что «дети – круглые сироты военного времени – в большинстве своем уже достигли пенсионного возраста и являются ветеранами труда». Так без суда и следствия одним росчерком пера уничтожена категория детей войны – круглых сирот, членов семей погибших защитников Отечества.

Поскольку Верховный суд 24 января 2014 года решил, что «поднимаемый нами вопрос определения статуса круглых сирот Великой Отечественной войны, членов семей погибших защитников Родины относится к исключительной компетенции законодателя», мы считаем необходимым еще раз заявить: не признавать круглых сирот членами семей погибших защитников Отечества – это значит проводить политику неуважения бессмертного подвига погибших защитников Родины. Мы требуем дать нам ответ на вопрос, который мучает нас всю сознательную жизнь: «За что, за какие грехи мы, дети погибших защитников Отечества, терпим унижения, словно, мы – дети полицаев?»

Мне кажется, 70-летие Великой Победы советского народа над фашизмом должно стать для наших руководителей не только поводом поговорить о подвиге народа, покрасоваться на трибуне, принять парад, но и сделать что-то хорошее тем, кто потерпел в этой войне. Нас, сирот войны, осталось в живых не так много, но большинство из нас живет на нищенскую пенсию. Если наше родное государство к такой знаменательной дате выделит нам материальную помощь – это будет действительно проявление памяти о тех, кто добывал победу в 1941–1945 годах. И тогда можно будет сказать: «Никто не забыт и ничто не забыто в современной Беларуси».

70-летие Великой Победы советского народа над фашизмом не должно стать черным днем для круглых сирот Великой Отечественной войны, как это было в день 70-летия освобождения Беларуси от фашизма. Чиновники тогда забыли о сиротах войны. Материальную помощь получили все: ветераны, инвалиды войны, малолетние узники концлагерей – и это правильно, но очень хочется, чтобы и о нас, сиротах войны, государство вспоминало. Может, 9 мая 2015 года это случится?!

Ольга Антоновна МОСКАЛЕВА.
г.Орша.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
27 СТУДЗЕНЯ 2015 г.

СЛЫШАЛИ?

Президент ЮАР ищет последнюю супругу

Джейкоб Зума – первый президент Южной Африки, заявивший о приверженности традиционному для зулусов многоженству (он представляет именно эту народность).

По местным обычаям, в конце жизни мужчина выбирает «последнюю» – моложавую и расторопную – супругу, которая будет на подхвате в случае возникновения непредвиденных обстоятельств. Сейчас у Джейкоба восемь жен, пять из которых официальные, и 21 ребенок. Соплеменники, первыми узнавшие о матримониальных планах президента, встретили эту весть с ликованием.

Интернет исчезнет

Глава интернет-гиганта Google Эрик Шмидт предсказывает, что интернет вскоре исчезнет в том виде, к которому мы сейчас привыкли. Выступая на форуме в Давосе, Шмидт ответил на вопрос о будущем всемирной сети: *«Я отвечу очень просто – интернет исчезнет».*

«Будет так много IP-адресов, так много устройств, сенсоров, гаджетов, которые на вас надеты, вещей, с которыми вы взаимодействуете, что вы перестанете это даже ощущать. Это будет постоянной частью вашего присутствия», – объяснил глава Google.

«Представьте, вы входите в комнату [...] и можете взаимодействовать со всем, что в ней находится», – рассказал он.

«Появляется очень персонализированный, высокоинтерактивный и очень интересный мир», – цитирует главу Google Франс пресс.

ЯПОНИЯ

Роботы будут возить больных

Япония собралась до 2020 года потратить на внедрение роботов в сельское хозяйство, медицину и строительство около 20,3 миллиарда долларов. *«Этот год должен стать началом эры революции роботов»,* – сказал премьер-министр Японии **Синдзо Абэ.**

Как ожидается, роботы придут на помощь стремительно стареющему населению Японии. Так, они будут задействованы в транспортировке лежачих больных и помощи медперсоналу. Новые роботы постепенно станут заменять человека там, где это окажется возможным.

ГРЕЦИЯ

В ожидании чуда

Греки массово проголосовали против политики затягивания поясов. На прошедших в воскресенье парламентских выборах победу одержала коалиция леворадикальных сил СИРИЗА, а ее лидер **Алексис Ципрас** стал первым руководителем европейского государства, избранным под лозунгом открытого отказа от политики, навязанной Брюсселем

“Греция перевернула новую страницу своей истории, – заявил он тысячам своих сторонников, собравшихся у Пропилей афинского Акрополя. – *Греция оставила позади политику жесткой экономии, разрушения, страха и авторитарного правления, оставила позади пять лет унижения и страданий. Наша страна идет вперед с оптимизмом, надеждой и достоинством, уверенной поступью идет в меняющейся Европе”.*

“Мандат на управление, который выдал нам греческий народ, – продолжил Ципрас, – *который выдали нам вы, самым неоспоримым образом отменяет все меморандумы жесткой экономии и разрушения. Мандат греческого народа отправляет тройку международных кредиторов в прошлое – и это касается всей Европы”.*

Вместе с тем Ципрас заявил, что готов сотрудничать и договариваться со всеми партнерами о справедливом и выгодном для всех решении.

Праздничный фейерверк и флаги у Афинского университета, где собрались около 8 тысяч сторонников СИРИЗЫ... Все они верят, что после победы коалиции, за которую они голосовали, уже с завтрашнего дня наступит лучшая жизнь.

По мнению европейского обозревателя Би-Би-Си **Гэвина Хьюитта,** победа партии «Сириза» с 40-летним Алексисом Ципрасом во главе может стать поворотным моментом в отношениях Греции с ЕС, поскольку большинство избирателей по существу отвергли политику решения кризиса еврозоны, исходящую из Брюсселя или Берлина.

В Германии президент Бундесбанка **Йенс Вайдманн** выразил надежду, что *«новое греческое правительство не будет давать обещаний, которое оно не может сдержать и которые страна не может себе позволить».* Представитель Бельгии призвал Грецию уважать правила валютного союза, хотя добавил, что есть возможности для более гибкого подхода.

Британский премьер Дэвид Кэмерон сказал, что результаты выборов в Греции увеличат экономическую нестабильность во всей Европе.

Леонид ПЕТРОВ.

ВЗГЛЯД ЖУРНАЛИСТА

Трагический год

Прошел год с момента трагических событий на киевском Майдане. 22 января 2014 года, в День Соборности Украины, появились первые погибшие среди граждан, протестующих против коррупции и узурпации власти. Символично, что первыми жертвами конфликта стали Сергей Нигоян и Михаил Жизневский. Армянин и белорус, представители якобы наиболее союзнических, лояльных Российской Федерации народов. Эти жертвы вывели конфликт на качественно иной уровень. Противоборствующим сторонам необходимо было срочно искать компромиссный выход из сложившейся обстановки. Но достичь его не удалось, и контроль над ситуацией был утрачен, что привело к еще большему количеству жертв в феврале, смене режима и к необъявленной войне между Украиной и Российской Федерацией.

Год назад на страницах «Народной Воли» мною была озвучена версия и три основных сценария развития дальнейших событий в Украине, предполагающих, что за эскалацией конфликта в этой стране стоят политики и спецслужбы России. Основная цель была взять Украину под полный контроль и не допустить ее дальнейшей интеграции в европейское сообщество.

Существовало три основных сценария. **Первый** – это революционным путем заменить не совсем лояльного РФ президента Януковича на более подконтрольного, жадного и беспринципного. Такой кандидат у Кремля был – Юлия Тимошенко. Было, правда, одно маленькое «но». Она находилась на тюремных нарах. Все просьбы Владимира Путина об ее освобождении вызывали искреннее удивление Виктора Януковича. И он с завидным упорством их отклонял. До президентских выборов оставался год. Другого раскрученного, способного победить на выборах, полностью контролируемого кандидата у Путина в Киеве не было. Между тем Украина с каждым годом все дальше политически и ментально отдалялась от России. Для того чтобы привязать ее к себе окончательно и бесповоротно, было решено резко радикализовать ситуацию в стране. Поводов для этого Янукович дал предостаточно.

В случае провала первого сценария в запасе был **второй** – превратить Януковича в диктатора а-ля Лукашенко, тем самым затруднив его медленный дрейф в западном направлении и намерто привязав к восточной соседке. Что, в принципе, и пытались сделать в феврале. Жертв было много, но народ уже был не тот, что в ночь на 30 ноября 2013 года. Остановить грубой смертельной силой его уже было невозможно.

Третий сценарий – хаос, управляемый или не очень, как повезет. Планировалось, что он позволит держать Украину в постоянном напряжении, а со временем создаст благоприятные условия для взятия под полный контроль ее территории.

В результате спустя год эта задача так и не решена. Более того, мирным путем ее уже не решить, по крайней мере в обозримом будущем. Украина резко и надолго отдалилась от России. Сценарии не смогли реализовать по многим причинам. Не учли менталитет, не рассчитывали, что произойдет самоидентификация и вырастет национальное самосознание украинцев. Как всегда, подвели кадры. Виктор Янукович из-за особенностей своего характера просто не в состоянии был стать кровавым диктатором и, струсив, сбежал со своим близким окружением из страны. Юлия Тимошенко оказалась не способной адаптироваться в сложившихся новых реалиях, стремительно превратилась в маргинального политика, проиграв сначала президентские выборы, а затем и парламентские. Сотни миллионов долларов, влитых на протяжении последних пятнадцати лет в поддержку русских сил в Украине, оказались потраченными впустую. Желаемое явно превышало действительное положение вещей. Пятая колонна оказалась достаточно слабой и малочисленной, совсем не такой, как красочно описывалась в отчетах.

Соответственно, сценарий хаоса из-за вышеперечисленных факторов тоже не имел особого стратегического успеха. Развязать гражданскую войну в стране не получилось. В Украине прошли президентские и парламентские выборы. Страна получила легитимные органы власти. Впервые президент был избран в первом туре, победив во всех без исключений областях Украины. Это позволило объединить страну и выбить основной аргумент русских политиков о том, что он не является легитимным президентом всего украинского государства, а только какой-то его части. Впервые не произошло разделения в голосах избирателей по линии запад-восток Украины, как это было на всех предыдущих президентских выборах.

Россия получила лишь некоторые тактические преимущества. А именно аннексировала Крым и взяла под контроль часть Донецкой и Луганской областей, осуществив скрытое вооруженное вторжение. А это, согласитесь, достаточно куцо в сравнении с поставленной задачей взять под контроль восемь украинских юго-восточных областей, нареченных Путиным Новороссией. А на амбициозных планах взять под контроль всю Украину можно и вовсе поставить жирный крест. Формально реализовать сегодня это, вероятно, возможно, но только путем массированного вооруженного вторжения, истребив при этом две трети украинцев. Только украинцы за этот год научились неплохо воевать и уничтожать противника. Они окажут существенное сопротивление. Поэтому реально взять под контроль Украину без глобальной войны с применением ядерного оружия уже не получится. Да и мировую войну коррумпированной, экономически отсталой России не выиграть.

Как же будет развиваться ситуация в Украине дальше?

Возможности РФ сегодня сильно ограничены. Создать повод, убедительно оправдывающий официальное военное вторжение в глазах мирового сообщества, Кремлю не удалось и уже вряд ли получится. Это означает, что при любом активном военном вмешательстве действия России будут рассматриваться как акт агрессии с последующим адекватным ответом. Готова ли Россия воевать со всем цивилизованным миром? Вопрос риторический.

На данный момент всё, на что пока еще способен Кремль, это активизировать сценарий по установлению хаоса в Украине. Для этого прежде всего необходимо значительно обострить боевые действия на Донбассе, организовать террористические атаки и другие радикальные мероприятия, способствующие поставить под угрозу стабильность на не объятых войной территориях страны. Что, собственно, и воплощается в последнее время в Украине. Террористическая кровавая атака на Мариуполь - одно лишь звено в цепи последних событий, направленных на то, чтобы посеять страх и панику среди населения страны. Все эти действия будут подкрепляться экономическим давлением и шантажом в надежде создания условий для дефолта в Украине. Весь этот комплекс мер необходим, чтобы показать всему миру несостоятельность украинского государства, тем самым оправдав свое вмешательство во внутренние дела соседней страны.

Факторов, способствующих успешным действиям, восточному агрессору пока достаточно. Украинская государственность все еще слаба. Менеджеров, способных грамотно управлять в критической ситуации, катастрофически не хватает. Коррупция не побеждена. Следовательно, востребованных временем структурных реформ за прошедший год в полном объеме не проведено. Пока украинская власть ограничивается косметическими процедурами.

Но есть и позитивные моменты. Коррумпированные государственные управленцы зажаты в тисках. С одной стороны – агрессор, поставивший задачу уничтожить государственность Украины. А с другой – собственный народ, требующий кардинальных изменений и защиты государства. Своего народа коррумпированная власть боится значительно больше, чем агрессора, поэтому вынуждена (хотя и медленно) продвигаться по пути реформ. Сейчас медленно, со скрипом и пробуксовкой, меняется структура управления страной.

Народ в свою очередь показал, что он в состоянии самоорганизоваться и не только смести коррумпированную власть, но и оказывать вооруженное сопротивление внешнему врагу. Запугать украинцев сейчас уже невозможно. Расстрел мариупольцев вызвал обратный эффект. Смерть, горе и лишения только еще больше сплотят украинскую нацию и усилят ненависть к Российской Федерации.

Победить насквозь прогнившее украинское государство внешний агрессор, наверное, пока еще может. А украинский народ поставить на колени – уже нет. Необратимые процессы набирают силу. Сможет ли Путин повлиять на них военным вторжением? Притормозить да, остановить – нет. У политики Кремля нет будущего. Время играет на стороне Украины.

Александр ЦЫНКЕВИЧ, собственный корреспондент газеты «Народная Воля» в Украине.

УКРАІНА–ПОЛЬШЧА

З чым прыязджала Эва Копач у Кіеў?

Рэформы ва Украіне – галоўная тэма візіту польскага прэм’ер-міністра Эвы Копач у Кіеў. Яе суправаджалі кіраўнікі некалькіх польскіх міністэрстваў.

Міністр па еўрапейскіх справах Рафал Тшаскоўскі нагадаў, што Польшча лічыць Украіну стратэгічным партнёрам. Менавіта таму польскі бок зацікаўлены ва ўсебаковай падтрымцы суседняй краіны. Польскі бок ужо дапамагае Украіне, напрыклад, у муніцыпальнай рэформе. “Аднак мы хочам непасрэдна паразмаўляць з украінцамі пра тое, наколькі польскі досвед можа быць выкарыстаны ў працэсе рэфармавання Украіны. Ва Украіну накіраваўся старшня Вышэйшай кантрольнай палаты і кіраўнік Цэнтральнага следчага бюро. У супрацоўніцтве з Украінай зацікаўлена таксама Упраўленне абароны канкурэнцыі і спажыўца. Мы хочам, каб наша дапамога Украіне па стварэнні дэмакратычных устаноў мела комплексны характар”, – сказаў ён.

Рафал Тшаскоўскі нагадаў, што Польшча лічыць Украіну стратэгічным партнёрам. Менавіта таму польскі бок зацікаўлены ва ўсебаковай падтрымцы суседняй краіны.

ГОРЯЧАЯ ТОЧКА

Украина пока воздерживается от введения военного положения

В связи с последними событиями в Мариуполе президент Украины Петр Порошенко, досрочно вернувшийся из Саудовской Аравии, созвал экстренное заседание Совета национальной обороны и безопасности (СНБО), как он заявил, *«для разработки и внедрения дополнительных действенных шагов из-за ухудшения обстановки на востоке страны».*

Как известно, сепаратисты из установок «Град» обстреляли жилые кварталы Мариуполя. Как сообщил мэр города Юрий Хотлубей, погибли 30 мирных жителей, около ста человек получили ранения. По его словам, под обстрел попали 53 многоэтажных и 14 частных домов, 4 школы и 3 детсада. ОБСЕ сообщила, что ее эксперты прибыли в район, подвергшийся обстрелу, для оценки ситуации и установления всех фактов.

СНБО Украины в результате не стал вводить на территориях востока страны военное положение, как планировалось ранее. Петр Порошенко заявил, что его страна, несмотря ни на что, остается привержена духу Минских договоренностей и по-прежнему выступает за мирное урегулирование конфликта. Одновременно Киев намерен провести дополнительные консультации с НАТО и усиливать группировку своих войск в Донбассе.

Сергей ИВАНОВ.

ЛЮБОПЫТНО...

Небоскребы: все выше, и выше, и выше

Небоскреб «Бурдж Халифа» в Дубае – самое высокое здание в мире. Впрочем, вскоре его могут затмить другие. Корреспондент Би-Би-Си Culture решил выяснить, почему архитекторы так стремятся перещеголять друг друга по высоте своих творений.

Сегодня в Китайской Народной Республике уже насчитываются сотни небоскребов (небоскребами принято считать здания высотой более 152 метров). Силуэт нового шанхайского коммерческого центра Пудун представляет собой целый лес необычных небоскребов, самым высоким из которых после своего открытия в 2015 году должна стать крученая Шанхайская башня, спроектированная американской компанией Gensler под руководством главного архитектора Цзюнь Ся. Поднявшись до высоты 632 метра, она займет второе место среди высочайших сооружений мира. И скорее всего на этом китайцы не остановятся.

С Китаем состязаются богатые нефтью ближневосточные государства, королевства и эмираты – кроме того, к этой довольно-таки бессмысленной погоне присоединились и другие страны, желающие продемонстрировать свое недавно сколоченное состояние. Чем все это закончится? Может быть, не случайно самое высокое из новых зданий, построенных в России, названо в честь космического корабля (башню “Восток” высотой 373 метра должны достроить в Москве в 2015 году)?

Очевидно, основной движущей силой гонки в высоту, которая явно продолжится в XXI веке и позже, остается стремление подняться до небес в сочетании с честолюбием, конкуренцией и развитием торговли.

ПОУЧИТЕСЬ У НИХ!

Южнокорейский феномен

Корейская война, закончившись в 1953 году (при этом формально стороны так и не подписали мирного соглашения, а только перемирие), оставила Южную Корею с совершенно разрушенной экономикой. Ее ВВП был ниже, нежели у многих африканских стран. Сейчас – это одна из крупнейших экономик мира.

Более того, Южной Корее удалось достичь столь выдающихся результатов с минимальным запасом природных ресурсов. На настоящий момент она находится на 4-м месте в мире по уровню импорта нефти.

Как объяснить этот феномен? Ответ содержится в материале на сайте Би-Би-Си.

Профессор Джаспер Ким из Женского университета Ихва в Сеуле считает, что ведущую роль в этом сыграли 3 фактора.

Южной Корее удалось создать все почти из ничего, сделав главную ставку на свой чуть ли не единственный ресурс: людей

И правительство, и население осознали важность хорошо образованной рабочей силы и бросили на реализацию этой программы все средства. Ее успех привел к тому, что в стране появилась целая армия высококвалифицированных инженеров и рабочих, сумевших стать основой производственной системы, на которой в свою очередь стала процветать экономика.

Президент Пак Чон Хи пришел к власти в результате военного переворота в 1961 году.

Его 18-летнее правление ознаменовалось выполнением обширной программы индустриального развития, которая привела к нынешнему процветанию

Одновременно он вошел в историю как сторонник сильной власти, который позднее ввел в стране военное положение и поменял конституцию, чтобы получить больше полномочий.

Президент Пак воспользовался своей властью для того, чтобы заставить богатых корейцев, которых он считал коррупционерами, инвестировать в промышленность страны, в том числе в судостроительные верфи.

Профессор Ким, с одной стороны, считает, что подобный стиль управления был бы неприемлем в сегодняшней Корее, но именно он и был нужен для того, чтобы восстановить разрушенную войной экономику в 1960-х и 1970-х годах.

Диктаторское правление президента Пака закончилось с его убийством в 1979 году, но сейчас у власти в Южной Корее находится его дочь, президент Пак Кын Хе.

Бизнес – дело семейное

Экономический успех Южной Кореи был бы невозможен без структуры, получившей название «Чеболь». Речь идет о группе формально независимых и самостоятельных фирм, фактически находящихся в собственности одной семьи и под единым административным и финансовым контролем.

Самая известная южнокорейская корпорация “Самсунг” находится в руках одной семьи Ли с самого дня основания в 1938 году.

Нынешний глава корпорации, 72-летний Ли Гон Хи, принял бразды правления из рук своего отца в 1987 году, а его наиболее вероятным преемником является его сын, 46-летний Ли Джэ Ён.

На Западе мысль о том, что лучшим председателем правления или совета директоров крупной корпорации является сын предыдущего человека, занимавшего эту должность, кажется как минимум старомодной и по большому счету – крайне вредной. Однако глубоко укоренившийся в корейском менталитете принцип наследственной передачи власти обеспечивает стабильность, которую многие считают важным фактором корейского чуда.

Профессор Ким, например, говорит, что детей в таких семьях с самого раннего возраста готовят к премудростям управления.

Однако наследственный принцип управления корпорациями в скором времени столкнется с серьезным препятствием: в мае прошлого года Ли Гон Хи попал в больницу. А если бы он умер, все еще находясь во главе “Самсунга” и формально не передав власть, налоги на наследство могли бы составить 5 млрд долларов США. А эта сумма может положить конец любой корпоративной наследственности.

Подготовил к печати Антон КРАВЦЕВИЧ.

КОРОТКО

Жертвы столкновения в Египте

По меньшей мере 18 человек были убиты, около 50 пострадали во время беспорядков в Египте, связанных с четвертой годовщиной “революции 25 января”, приведшей к свержению президента Хосни Мубарака.

Наибольшим числом жертв были отмечены ожесточенные столкновения в каирском пригороде Матария, спровоцированные сторонниками запрещенной организации “Братья-мусульмане”. Как заявили в МВД Египта, в этом районе исламисты неоднократно обстреливали полицию и местных жителей, вынудив силы правопорядка открыть ответный огонь.

12 сторонников “Братьев-мусульман”, пытавшихся спровоцировать стычки, арестованы в районе главной столичной площади Тахрир. Всего задержаны свыше 130 зачинщиков беспорядков, сообщают правоохранительные органы Египта.

Стала первым епископом-женщиной

48-летняя сановница **Либби Лэйн** в понедельник стала первым епископом-женщиной в истории Англиканской церкви. Мать двоих детей стала во главе епископата Стокпорта под Манчестером.

Религиозные консерваторы всячески сопротивлялись женщинам в епископальных рядах, утверждая, что церковь должна соблюдать традицию распространения веры от апостолов-учеников Христа, среди которых были исключительно мужчины.

При этом Англиканская церковь впервые приняла в свои ряды женщин-священников только в начале 1990-х.

Титул “Мисс Вселенная-2014” достался колумбийке

Гражданка Колумбии **Паулина Вега** одержала победу на международном конкурсе красоты «Мисс Вселенная-2014» в Майами. Среди финалисток были также уроженки Украины, Нидерландов, Ямайки и США. Согласно условиям конкурса, Вега получила 300 тыс. долларов в качестве приза.

ЭВРИКА!

“Снотворные” очки

Свыше трети европейцев страдают от недостатка сна или от разных форм бессоницы. Медики расценивают такую ситуацию как тревожную – невозможность выспаться и восстановиться может привести к тяжелым хроническим заболеваниям.

Механизм сна, его фазы изучают давно, и не только в Европе.

В одном из австралийских университетов исследователи предложили свой способ решения проблемы, не медикаментозный, а технологический. Они разработали устройство, которой напоминает солнцезащитные очки, только такие очки от света не защищают, а наоборот.

Говорит разработчик “снотворных” очков Леон Лэк:

“Фактически мы воспользовались принципами светотерапии, благотворные эффекты от которой уже давно известны и доказаны. Установив светоизлучающие диоды свермалой мощности, мы помогаем задействованным отделам головного мозга прийти в состояние, которое предшествует погружению в сон”.

Чаще всего нарушения сна, невозможность быстро заснуть и вовремя проснуться связана с дерегуляцией сразу нескольких важных систем организма человека, в данном случае специалисты постарались найти решение в ситуации, когда нарушены биологические ритмы.

“Чтобы легче справиться с подобными нарушениями, требуется изменение в том числе и освещения, на это нейроны реагируют быстро, посылая телу сигналы, которые помогают расслабиться и успокоиться”, – заключает Леон Лэк.

Но пока сон, который многие ждут порой как манну небесную, приходит с соответствующей ценовой этикеткой – 250 евро за “снотворные” очки.

ПРАГНОЗЫ

Польскі крок

У Польшчы сёлета прагназуецца найбуйнейшы эканамічны рост сярод краін Цэнтральнай і Усходняй Еўропы. Тым не менш ён будзе ніжэйшым, чым прадугледжваў польскі ўрад. Пра гэта сведчаць вынікі даследавання, праведзенага кансалтынгавай кампаніяй „Deloitte”.

Паводле даклада, у 2015 годзе польская эканоміка можа вырасці прыкладна на 2,5 працэнта. **Кшыштаф Пнеўскі** з кампаніі „Deloitte” падкрэслівае, што ў параўнанні з іншымі краінамі рэгіёна сітуацыя Польшчы выглядае станоўча.

Аналітыкі прагназуюць невялікае паніжэнне ўзроўню беспрацоўя ў Польшчы і захаванне інфляцыі на даволі нізкім узроўні.

НЕРУХОМАСЦЬ

Дамы пад Мінскам падаюць у цане

Нядаўна паведамлялася, што пад Мінскам 15 сотак зямлі купілі амаль за 80 тысяч долараў. З камунікацый да ўчастка падведзены толькі газ. За 18 тысяч долараў набылі 5,9 соткі зямлі.

А за колькі сёння можна купіць дачу ці дом каля Мінска?

– Простыя дачы савецкіх часоў можна набыць па цане ад 10 тысяч долараў да 15 тысяч, – расказала Realt.by менеджар аддзела «Дамы. Дачы. Катэджы» агенцтва нерухомасці «Твая Сталіца» **Таццяна Мігай.** – Дачы з рэканструкцыяй каштуюць каля 20–25 тысяч долараў. Жылыя дамы сельскага тыпу без камунікацый каштуюць каля 30 тысяч, з праведзенымі камунікацыямі – ужо 45–50 тысяч. Цана на добрыя дамы паблізу МКАД дасягае 100 тысяч долараў. Што тычыцца кошту катэджаў, то ён стартуе з 150 тысяч долараў і ў некаторых выпадках дасягае 1 млн долараў.

Паводле слоў эксперта, цэны на загарадныя дамы і катэджы плаўна зніжаюцца.

ЧУЛІ?

Кожны другі кіраўнік – жанчына

У рэйтынгу Міжнароднай арганізацыі працы Беларусь заняла пятае месца ў свеце па колькасці жанчын на кіраўнічых пасадах.

У даследаванні адзначаецца, што колькасць жанчын, якія займаюць кіраўнічыя пасады альбо валодаюць бізнесам, сёння самая вялікая за ўсю гісторыю. Амаль трэць усіх прадпрыемстваў у цяперашні час ва ўласнасці альбо кіраванні жанчын. Жанчыны займаюць 40% працоўных месцаў у свеце.

У трох краінах – Ямайцы, Калумбіі і Сент-Люсіі працэнт жанчын на кіраўнічых пасадах перавысіў 50%. У Беларусі, паводле дадзеных МАП, гэта 46%. У нашых суседзяў сітуацыя выглядае наступным чынам: Латвія – 45,7%, Украіна – 39,9%, Расія – 39,1%, Літва – 38,8%, Польшча – 37,8%.

СУДЬБА ЧЕЛОВЕКА

Артишоки бабушки Януси

Я сидела у нее в гостях, и она угощала меня блинами. Пышными, белорусскими, со сметаной. Хотя могла бы угостить и артишоками. Итальянскими, выращенными под ласковым южным небом и аккуратно закатанными в стеклянные баночки. Но за баночками надо лезть в погреб. А погреб находится в деревне. А в деревню надо ехать, потому что на зиму она перебралась в город. В квартиру, которую ей купили дочки. Уютную, со всеми удобствами, о которой одинокой пенсионерке можно только сладко мечтать.

Этой просторной квартирой с глянцевыми сосновыми полами, огромной кухней и стеклопакетами на окнах она очень гордится. Ну а кто бы не гордился, если добрых 70 лет с хвостиком пришлось жить в деревянном доме, где надо было топить печку, а значит, каждую осень думать, как раздобыть машину дров, а еще лучше – брикета. Брикет, хоть и воняет дымом, но экономней: дает больше тепла, да и хватает его надолго. Она работала в школе-интернате агрономом, муж – механизатором в ПМК. Хороший был человек, но, как многие хорошие люди, любил выпить. Закончилось все для него печально – инсультом. Нет, не таким, когда смерть наступает сразу. А тем медленным угасанием на глазах близких людей, когда вся тяжесть по уходу за несчастным больным ложится на их плечи. Потому что так учила нас советская власть – умирать за свой, а не казенный кошт. Не обремененное родное государство посягательством на профессиональную помощь обученных сиделок и импортные лекарства.

Старожилы наверняка помнят: одной из главных тем партийно-советских газет того времени была такая – нещадно критиковать плохих детей, сдавших беспомощных родителей в дом престарелых. И восхвалять семьи, которые в двухкомнатной квартире в 28 квадратных метров растили двух и больше детей и параллельно ухаживали за стариками-инвалидами.

Морозным зимним днем муж Януси умер. Отмучился сам и, прости Господи, положил конец ее мукам. Могилу на сельском погосте мужики вырыли с трудом – так промерзла в тот год земля. Слава Богу, две дочки к тому времени не только выросли, но и выучились. Причем выучились бесплатно: поступали в вузы аккурат на стыке социально-политических перемен, когда образование еще не стоило родителям диких денег. Ну и профессии выбрали такие, где мозги важнее других органов: одна решила быть фармацевтом, а вторая – химиком-технологом.

И все вроде бы складывалось

С родными людьми в горпоселке Кривичи (Яня слева).

хорошо. Обе девчонки после институтов зацепились за Минск. И начали неплохо проявлять себя: старшая даже заняла призовое место на республиканском конкурсе молодых фармацевтов. Но время было переходное, суровое: полагающуюся премию за победу на конкурсе пришлось ждать едва ли не полгода, перспективы на жилье сводились к нулю. И старшенькая решилась на беспрецедентный шаг: уехала сиделкой в Италию. А что – латынь и названия лекарственных препаратов отлетают от зубов! Ну а дальше случилось то, что случилось: поскольку девушка была видная, приметил ее местный холостяк и предложил руку и сердце.

А вскоре вышла замуж и младшая и тоже уехала жить с мужем за границу. Выгодный контракт зятю предложили. Так баба Януся осталась одна.

Нет-нет, дочки с мужьями и родившимися внуками ее не забыли. Регулярно навещали с подарками и заморскими гостинцами: на Яниной хате появилась, на зависть соседям, спутниковая тарелка, внутри – новый телевизор и бытовая техника. И главное – компьютер со скайпом. Чтобы общаться по вечерам. И лучше всякого кино смотреть, как старшая копается на грядке с артишоками, а младшая

сушит под Прагой собранные там боровики.

Современная техника достигла таких сказочных высот, о которых лет 20 назад никто и предположить не мог!

Тут возникает вопрос: а отчего Януся не поехать к дочкам? Наверное, это было бы логично: помогать растить внуков. Не зовут бабушку, что ли? В том-то и дело, что зовут. Но баба Яня в этом плане – твердый орешек. Предпочитает жить там, где ее корни. На земле, где сама родилась и где жили ее родители. И деды-прадеды, которые при всех властях, кроме советской, владели здесь собственным наделом земли. Пусть не таким уж и большим, но достаточным, чтобы прокормиться и на кирмаше-фэсте обновку купить. Документы на эту землю Янусин отец до самой смерти хранил как зеницу ока. Хотя сам надел после прихода в 1939 году большевиков сдал в колхоз. Вместе с хозяйством. Ну а что было делать? Не в Сибирь же отправляться.

В общем, Януся предпочла остаться на родине. И тогда дочери купили ей в городе квартиру. И полностью обставили – чтоб не было у матери лишних забот. Оглядевшись и обустроившись на новом месте, свежеиспеченная горожанка решила навести чистоту на лестничной клетке. Вымыла весь подъезд. Потом решила убрать весь мусор, что валяется вокруг дома. «Представляешь, – говорила она мне, – пустые бутылки прямо из окон жильцы выбрасывают». Я представляла. Следующий шаг был такой: услышав в квартире сверху детский топот, позвонила в дверь и предложила соседям свои услуги няньки. Бесплатно. Пусть, мол, хоть в кино освобожденные на пару часов родители сходят. Но соседи не поняли ее порыва и отправили восвояси. Чудаковатая бабуся, добровольно убирающая мусор под окном и моющая вместо уборщицы подъезд, вызвала у них подозрение. Очень уж не вписывалась в картину коммунального бытия провинциального городка.

Но Януся старалась не унывать. Благо наступала весна – а значит, можно вернуться в деревню и сеять огород. За весной пришло лето, наступил август и Янусин день рождения. Она шла домой с поезда. И вдруг почувствовала удар в спину. Когда пришла в себя, рядом стояли люди. Оказалось, группа подростков ехала на велосипеде. И один паренек, разявa, заговорился во время езды по мобильному телефону и на полном ходу врезался в Янусю. Так сильно, что от удара она упала на землю и сломала руку. Вдребезги, на осколки. Левую, которая у нее с детства главная. После операции Януся лежала в больнице, беспомощная, как кукла, и ждала приезда дочек. Но прежде их в палату заглянула мать подростка и бросила ей на тумбочку записку: мол, если не имеешь претензий к нашему сыну, дай знать! И больше ничего: ни извинений, ни слова сочувствия.

Янусе стало очень обидно. «Представляешь, хоть бы про здоровье спросила или слово утешения сказала. Нет, бросила бумажку и удалилась. А я от боли повернуться не могла. Ни пуговицы застегнуть, ни ложку ко рту поднести. Кур своих на соседей оставила, грядки с урожаем не убраны. Такой вот в день рождения подарок. И хоть бы слово сочувствия и извинения».

Извиняться перед пострадавшей ни сам виновник дорожной аварии, ни его родители не посчитали нужным. Наверное, решили: а зачем распинаться перед какой-то бабусей? Не убил – и то хорошо. А что покалечил, так ей же на работу не надо ходить, давно ж на пенсии. Отлежится.

С таким отношением к людям – подумаешь, причинил вред, погорюют и перебьются – я встречалась не раз. Одному носителю подобных суждений как-то даже вслух пожелала: пусть к вам относятся точно так же, как поступаете по отношению к другим вы! Ой, как обиделся! Посчитал чуть ли не проклятием. Значит, понимают все-таки наши обидчики в душе, что поступают плохо, не по совести. Понимают, но считают себя неприкасаемыми, а других – так, расходным материалом природы.

Приехавшие навестить дочки навезли в Вилейку заграничных лекарств и велели забыть про инцидент. Поберечь здоровье и нервы. Януся слушала, а сама лелеяла надежду, что все-таки история ее должна прозвучать на страницах газеты. Не корысти ради. А для торжества правды. «Знаешь, – убеждала она меня, – мне от тех людей ничего не нужно: ни денег, ни гостинцев. Сама могу конфетами и яблоками угостить. И даже артишоками, если приедут в деревню. А вот сочувствия – да, хотелось. От сочувствия ведь даже раны заживают быстрей».

Насчет физических не скажу, а вот насчет душевных – абсолютная правда.

Людмила СЕЛИЦКАЯ.
Минск–Вилейка.

ШКОЛА

Беларускай адукацыі паставяць адзнаку?

Гэта можа адбыцца ўжо ў 2018 годзе, паведаміла намесніца міністра адукацыі **Раіса Сідарэнка.** Паводле яе слоў, сёлета плануецца падаць заяўку і пералічыць грашовы ўнёсак, а ў 2018-м – далучыцца да Міжнароднай праграмы па ацэнцы адукацыйных дасягненняў вучняў (PISA), паведамляе БелаПАН.

Удзел у PISA будзе каштаваць Беларусі каля 40 тыс. долараў. Фінансаванне будзе здзейснена са сродкаў, дадзеных Сусветным банкам на рэфармаванне сістэмы беларускай адукацыі. Таксама гэтыя грошы пойдуць на прыцягненне кансультантаў па выніках правядзення тэсціравання і «далейшую працу, скіраваную на паляпшэнне зместу адукацыі Беларусі», паведаміла Сідарэнка.

Спецыяліст зазначыла, што Беларусь застаецца адной з нешматлікіх еўрапейскіх краін, якія не ўдзельнічаюць ні ў воднай з незалежных сістэм ацэнкі якасці адукацыі. Якасць адукацыі правярае Інстытут кантролю ведаў, які знаходзіцца ў ведамстве Міністэрства адукацыі.

Як паведаміла Сідарэнка, удзел у PISA дазволіць Беларусі ацаніць сваю сістэму адукацыі «на фоне больш развітых краін». Пры гэтым чыноўніца адзначыла, што, як правіла, краіны, якія ўпершыню ўдзельнічаюць у даследаванні, трапляюць у канец спісу, гэта значыць паказваюць горшыя вынікі.

Міжнародная праграма па ацэнцы адукацыйных дасягненняў вучняў (PISA) – тэст, які ацэньвае пісьменнасць 15-гадовых школьнікаў у розных краінах свету і ўменне выкарыстоўваць веды на практыцы.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Там, дзе быў аўтавакзал "Маскоўскі"...

Ці адмовіўся расійскі "Газпром" ад будаўніцтва ўласнага офіса ў Мінску?

З гісторыі пытання

Чуткі пра тое, што аўтавакзал, размешчаны ўздоўж сталічнага праспекта Незалежнасці, будзе знесены ў інтарэсах расійскага "Газпрома", з'явіліся яшчэ ў 2012 годзе. Маўляў, расіяне паклалі вока на кавалак зямлі ў гэтым раёне Мінска і забяруць яго пад будаўніцтва офіса кампаніі.

Нягледзячы на пратэсты мінчан, на збор подпісаў супраць руйнавання аўтавакзала, беларускія ўлады вырашылі: "Газпром" будзе будавацца побач з галоўным праспектам сталіцы.

У 2013 годзе Аляксандр Лукашэнка падпісаў указ №153. Дакумент так і называўся "Аб пытанні будаўніцтва шматфункцыянальнага комплексу ў Мінску". Указам прадугледжвалася наступнае: інвестару прадастаўляўся зямельны ўчастак у межах вуліц Філімонава–Макаёнка – праспекта Незалежнасці плошчай у 8,27 гектара, за штогадовай арэнднай платай у памеры 4,0732 долара ЗША за адзін квадратны метр.

Акрамя таго, забудоўшчыкі павінны былі сплаціць у сталічны бюджэт кампенсацыю за знос Маскоўскага аўтавакзала – амаль 14 мільёнаў долараў.

У мінулым годзе Маскоўскага аўтавакзала ў сталіцы не стала.

Што зараз?

Тэрыторыю пад планумеае будаўніцтва газпрамаўскага офіса хуценька абнеслі калючым плотам сіняга колеру з лагатыпам "Газпрома". Чакалася, што вось-вось тут усё закіпіць...

Але работы дагэтуль не распачаліся. Працэс будаўніцтва пакуль абазначаны толькі тым, што тэрыторыя агароджана. Я абышоў яе па ўсім перыметры, але не знайшоў ніводнай бытоўкі, ніякіх іншых прыкмет таго, што тут вядуцца будаўнічыя работы. Няма нават уваходу ўнутр самой агароджанай тэрыторыі.

Прыйшлося шукаць "узвышэнне", каб хоць з-за плота пабачыць, што ж робіцца ўнутры. Карціна сумная. Пустэча, якая засталася пасля зносу будынка аўтавакзала, так і застаецца пустэчай. Толькі пад шапкамі снегу віднеецца некалькі гор пяску. Ні тэхнікі, ні людзей не бачна.

На плоце з боку праспекта Незалежнасці размешчана вывява будучага хмарачоса. Пашпарта аб'екта я не знайшоў, але маецца інфармацыйная памятка:

"Будаўніцтва шматфункцыянальнага комплексу групы "Газпром" у Мінску вядзецца на падставе інвестыцыйнай дамовы паміж ААТ "Газпром Трансгаз Беларусь" і Мінскім гарадскім выканаўчым камітэтам і ўказа прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 4.04.2013 №153, які вызначыў умовы будаўніцтва і праектавання новага аб'екта на вызначаным участку.

Будаўніцтва комплексу цалкам адпавядае канцэпцыі "Сілуэт Мінска" і стане завяршаючым звяном новага буйнейшага горадабудаўнічага ансамбля вакол Нацыянальнай бібліятэкі.

Цэнтрам архітэктурнай кампазіцыі стане будынак крышталёвай формы і складанай канфігурацыі вышынёй больш за 180 метраў, дзе будуць размяшчацца офісы дачыных кампаній групы "Газпром".

Галоўны вышынны будынак будуць акружаць пяць офісных цэнтраў класа А, па 12–15 паверхаў, дзе размесцяцца прадстаўніцтвы буйных беларускіх і замежных кампаній, а таксама гатэль бізнес-класа. Агульная плошча ўсіх збудаванняў комплексу – больш за 250 тысяч квадратных метраў.

Новы комплекс будзе цэнтрам прыцягнення не толькі бізнес-колаў, але і жыхароў горада. Акрамя офісных будынкаў ён будзе ўключаць сацыяльна важныя для мінчан і гасцей сталіцы аб'екты: спартыўны, медыцынска-аздараўленчы цэнтры, адкрыты амфітэатр, кавярні і рэстараны. Архітэктурны ансамбль комплексу таксама дапоўніць дзіцячы цэнтр, які спалучыць у сабе музей навукі і вучэбна-развіваючую пляцоўку.

Пры ўзвядзенні комплексу плануецца прымяніць шэраг інавацыйных і "зялёных" тэхналогій, інжынерных рашэнняў, напрыклад, аўтаномную энергетычную ўстаноўку, якая зможа выпрацоўваць з прыроднага газу электрычнасць, цяпло і холад для ўласных патрэб комплексу.

Адкрыццё комплексу плануецца ў 2017 годзе".

"Ад будаўніцтва не адмаўляемся..."

Да гадзіны ікс, а канкрэтна да 2017 года, засталося не так ужо і шмат часу, а на будаўніцтве газпрамаўскага комплексу, як той казаў, яшчэ конь не валяўся. Ці азначае гэта, што расіяне ўсё ж такі адмовіліся ад рэалізацыі амбіцыйнага праекта? Тым больш што нядаўна "Газпром" афіцыйна заявіў, што, магчыма, хутка ліквідуе ўласнае прадстаўніцтва ў беларускай сталіцы. Гэтае пытанне павінна разглядацца 29 студзеня. Адной з прычын такога кроку з боку расіян называлася тое, што апошнім часам прыбыткі "Газпрома" рэзка знізіліся.

Тым не менш намеснік начальніка Дэпартамента па інфармацыйнай палітыцы ААТ "Газпром" **Сяргей Купрыянаў** паведаміў журналістам наступнае: "Прадстаўніцтва было нам патрэбна ў Беларусі, калі мы былі там "чужымі". Зараз у нас у Беларусі свая даччыная кампанія "Белтрансгаз Беларусь". Неабходнасці трымаць яшчэ і прадстаўніцтва папросту няма".

Таксама Купрыянаў паведаміў, што "Газпром" не адмаўляецца ад рэалізацыі праекта па будаўніцтве ўласнага шматфункцыянальнага комплексу ў Мінску. Маўляў, ні пра якое зварочванне планаў у гэтым накірунку размова не ідзе...

Інфармацыю аб тым, што "Газпром" пабудуе ўласны офіс у Мінску, пацвердзіў старшыня Мінгарвыканкама Андрэй Шорац. У нядзельным эфіры АНТ ён сказаў:

– Хмарачосы і развязка будуць.

Хаця, гледзячы на тое, якімі "ўдарнымі" тэмпамі ідзе будаўніцтва, так не скажаш...

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ...

Што чакае Сяргея Маскевіча?

Напярэдадні Новага года ў Беларусі здарыўся чарговы кадравы трус у вышэйшых эшалонах улады. Лукашэнка прызначыў новых міністраў, кіраўніка Нацбанка і г.д. А дзе зараз тыя начальнікі, якія былі адпраўлены ў адстаўку?

Некаторыя з іх, як кажуць, усплылі адразу: **Міхаіл Мясніковіч** стаў старшынёй Савета Рэспублікі. Паведамлялася, што Аляксандр Лукашэнка ўзгадніў кандыдатуры экс-кіраўніка Нацбанка **Надзеі Ермаковай** і былога віцэ-прэм'ера **Пятра Пракаповіча** на пасады членаў назіральных саветаў банкаў БелВЭБ і БПС-Ашчадбанк. Аднак дагэтуль у банках сцвярджаюць, што такіх прызначэнняў не было, дый на сайтах БелВЭБ і БПС-Ашчадбанк яшчэ ўчора на старонцы, дзе змешчана інфармацыя пра членаў назіральных саветаў, прозвішчы і фота Ермаковай і Пракаповіча адсутнічалі.

А куды працаўладкаваўся былы міністр адукацыі **Сяргей Маскевіч?** Цікавасць да гэтага чыноўніка і яго далейшага лёсу ўзрасла яшчэ ў лістападзе мінулага года, калі нечакана на нарадзе па эканамічных пытаннях Аляксандр Лукашэнка заявіў: *«Некаторыя ў нас міністры дапрацаваліся да таго, што іх дзеці пастаянна жывуць у Злучаных Штатах Амерыкі і навучаюцца там, а яны рэфармуюць нашу сістэму адукацыі. Зразумела, што будзе ад гэтых рэформаў».* Многія палічылі, што гаворка ідзе пра тагачаснага міністра адукацыі Сяргея Маскевіча. Абодва ягоныя сыны – Дзяніс і Ігар – працуюць у ЗША. Але навучаліся хлопцы ў Беларусі. Дый пераехалі за акіян яшчэ ў тыя часы, калі Сяргей Маскевіч працаваў рэктарам Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Не ведаць пра гэты факт пры прызначэнні Маскевіча на пасаду міністра ў "Чырвоным доме" не маглі.

Дый служыў уладзе на пасадзе міністра адукацыі спадар Маскевіч аддана. Ва ўсякім разе не абараніў ніводнага звольненага па палітычных матывах настаўніка. У свой час ад яго асабіста звярталася настаўніца гісторыі з вёскі Талька Пухавіцкага раёна **Наталля Ільініч,** з якой не працягнулі працоўны кантракт пасля прэзідэнцкіх выбараў 2010 года: Наталля была на Плошчы 19 снежня. Але ніколі на ўроках свой палітычных поглядаў не выказвала, яе вучні перамагалі на раённых алімпіядах, удзельнічалі ў абласных, паступалі на бюджэтныя аддзяленні БДУ. Наталля дагэтуль не можа знайсці месца ў школе, ей адмаўляюць нават там, дзе не хапае кадраў. Маскевіч прамаўчаў, нібыта нічога надзвычайнага не здарылася. Як прамаўчаў і летась, калі звольнілі са школы лепшага настаўніка Светлагорскага раёна **Алену Маслюкову.** Прафесіяналку выкідалі са школы, а пэўна вызначанага меркавання міністра адукацыі шырокая грамадскасць так і не пачула...

Будучы міністрам, Маскевіч пачаў будаўніцтва дома ў самым прэстыжным раёне Мінска – у Вяснінцы, дзе кадастравы кошт 13 сотак зямлі дасягае 240 тысяч долараў. У гэтым элітным раёне, як вядома, маюць альбо яшчэ будуюць шыкоўныя катэджы шматлікія беларускія чыноўнікі. Акрамя таго, у Маскевіча, як пісала газета "Наша Ніва" (нідзе афіцыйна гэтую інфармацыю ніхто не абверг), ёсць кватэры ў Мінску і ў Гродне. У сталіцы Маскевіч пабудаваў двухпакаёвую кааператыўную кватэру ў Сухарава ў часы свайго дэпутацтва (у 2005 годзе ён стаў дэпутатам Палаты прадстаўнікоў 3-га склікання, потым, у 2008 годзе, – 4-га). А ў Гродне, яшчэ працуючы на ўніверсітэце, атрымаў кватэру на праспекце Кляцкова і потым не прыватызаваў. Як сцвярджае "Наша Ніва", трохпакаёўку ацанілі ў 45 мільёнаў рублёў, гэтых грошы былы міністр адукацыі павінен выплаціць за 40 гадоў.

Дарэчы, пасля адстаўкі Маскевіча з пасады міністра адукацыі казалі, што былым бы ён вярнуўся ў родны ўніверсітэт. Ён чытаў лекцыі студэнтам і тады, калі быў рэктарам, і дэпутатам, і нават у першыя гады міністэрскай працы. Казалі, што ўсе гады работы Маскевіча ў Мінску ў лабараторыі Гродзенскага дзяржуніверсітэта за ім захоўваўся персанальны стол з камп'ютарам. Аднак у ГрДУ сцвярджаюць, што Маскевіч зараз тут не выкладае. Вяртанне ў родную альма-матэр – гэта чуткі, не болей за тое. Але... Ва ўніверсітэце тым не менш не выключаюць, што Маскевіч зноў можа ўзначаліць Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт, якім ён, дарэчы, кіраваў 8 гадоў. У цяперашняга рэктара **Андрэя Караля** ў сакавіку заканчваецца тэрмін кантракта, які быццам былі могуць не падоўжыць. Хаця на пасадзе рэктара Кароль працуе ўсяго толькі з сакавіка 2013-га, яму 42 гады. А Сяргею Маскевічу у 2013 годзе адзначыў 60-годовы юбілей. Што на самай справе атрымаецца – пагладзім.

Дарэчы, у Міністэрстве адукацыі таксама кажуць, што Маскевіч нібыта застанецца працаваць у сістэме адукацыі.

– Яму паступалі розныя прапановы, – заўважаюць у ведамстве. – Але зараз Сяргей Аляксандравіч адпачывае ў Гродне, папраўляе здароўе. Ён чатыры гады працаваў без паўнавартаснага адпачынку...

Марыя ЭЙСМАНТ.

ДАЛІКАТНАЯ ТЭМА

Метамарфозы мітрапаліта Паўла

Як раней паведамлялася, кіраўнік Беларускай Праваслаўнай Царквы Мітрапаліт Павел "адхрысціўся" ад сваёй жа прапановы, агучанай на Агульным сходзе епархій Мінскай мітраполіі аб прадастаўленні Беларускаму Экзархату больш высокага статусу самакіравальнай царквы. Нагадаем, што сход адбыўся 16 снежня. Але літаральна праз месяц, 18 студзеня, прагучала супрацьлеглая заява.

У прыватнасці, на Агульным сходзе кіраўнік БПЦ гаварыў: "*Глядзіце –– у Эстоніі два епіскапы – самакіравальная царква, у Латвіі два епіскапы – самакіравальная, у Малдове пяць епіскапаў – самакіравальная, у нас 16 епіскапаў – мы не самакіравальная. Неяк нават крыўдна становіцца. Так што я буду, напэўна, узнімаць гэтае пытанне. Нават не ведаю, якая будзе рэакцыя і рашэнне, але паколькі мы* (апладысменты)*… Дзякуй за падтрымку. Дваццаць гадоў таму мяне гэта не вельмі кранала, сёння мяне гэта кранае, таму што тут ужо гонар Беларускай Праваслаўнай Царквы* (апладысменты). *Сёння Руская Праваслаўная Царква, якая знаходзіцца тэрытарыяльна ў межах Расійскай Федэрацыі, гэта, самі разумееце, магутная царква, Украінская Праваслаўная Царква таксама магутная царква, а трэцяя ж ідзе – Беларуская! Таму, вядома, калі з вашага боку будзе падтрымка, пытанне гэтае будзем узнімаць, калі з вашага боку будуць накіраваны яшчэ і пажаданні і лісты, тады будзем абмяркоўваць, тады будзем выносіць гэтае пытанне на рашэнне*". Пры гэтым ён зазначыў, што гэтае пытанне "*сапраўды хвалюе многіх, гэта не мае пытанне, не толькі мая заклапочанасць, а вельмі многіх людзей – і святароў, і свецкіх, і* ***кіраўнікоў дзяржаўных структур***".

Але прайшоў месяц, і усё той жа мітрапаліт Павел зняў пытанне з парадку дня, прычым, згодна з заявай, "на 25–50 гадоў". Пры гэтым патлумачыў: "*Сёння, вось ведаеце, на фоне таго, што адбываецца ў Еўропе і ў свеце, сёння вось гэтая думка – яна гучыць некалькі тэндэнцыйна. Ведаеце, у мяне склалася такое ўражанне, як быццам вось гэтую ідэю, з аднаго боку, яе спецыяльна сёння падкінулі, і яна сёння, як ніколі, не ў час прагучала, так? Хоць былі і апладысменты, было сказана шмат добрага ў гэты адрас*».

Чаму? Хто тыя "ворагі", якія падкінулі ідэю? Чаму яна несвоечасовая? Што ж насамрэч прымусіла кіраўніка царквы адмовіцца ад ранейшай прапановы за такі кароткі час? Усе гэтыя пытанні зараз шырока абмяркоўваюцца сярод веруючых, тэолагаў, святароў.

Наталля ВАСІЛЕВІЧ,
тэолаг, дактарант Рэйнскага ўніверсітэта Фрыдрыха Вільгельма:

– Мітрапаліт, па-першае, заявіў, што ідэя гэтая зыходзіла не ад яго самога, а была «падкінута з боку» і гэтую ідэю падкінулі святары, якія «бачаць мэту, але так і не могуць» толкам растлумачыць, у чым яна. Па-другое, на яго думку, гэтая ідэя «гучыць тэндэнцыйна» і «не ў час". Аднак не хто іншы, як сам мітрапаліт Павел, абраў час і месца для агучвання гэтай ідэі – быццам бы спантанна, адказваючы на пытанні публікі, ён закрануў гэтае пытанне, абсалютна выразна пазначыўшы мэту – павышэнне статусу, паколькі сённяшні статус Беларускай Праваслаўнай Царквы як Экзархата не адпавядае рэальнай значнасці Паместнай Беларускай Царквы ў структуры Рускай Праваслаўнай Царквы. Да таго ж на гэтую тэму ніхто, акрамя мітрапаліта Паўла, не выказваўся. Тым больш нязграбна выглядае яго спроба зваліць адказнасць на нейкіх яму аднаму вядомых бесталковых святароў, няздольных растлумачыць, у чым яны бачаць мэту. Ну хіба што ён размаўляў да сходу з нейкімі даверанымі людзьмі са святарства, якія і «падкінулі» яму гэтую ідэю. Але тады мітрапаліт Павел выстаўляе сам сябе зусім ужо ў неразумным святле. Не здолеў не купіцца на правакацыю, "спецыяльна падкінутую», як можна зразумець з яго ж слоў, ворагамі.

Пры гэтым характэрная дэталь аб'ядноўвае абедзве заявы – спасылка на нейкіх «многіх людзей», якія спачатку падтрымлівалі імкненне да самакіравання, а потым ужо з боку – «хваля абурэння». І не проста «многіх людзей", а нават «асноўнай масы». Застаецца загадкай, як мітрапаліт Павел вылічаў гэтую масу і адкуль чуў то «заклапочанасць», то «абурэнне»? Ні да рашэння сходу, ні пасля яго пытанне публічна не абмяркоўвалася.

Якія можна зрабіць высновы? Вядома, лёгка здагадацца пра сапраўдныя прычыны рэзкіх метамарфоз меркавання мітрапаліта з нагоды статусу самакіравання. Як відаць, яго ініцыятыва выклікала рэзкае непрыманне з боку патрыярха, і наўрад ці можна было чакаць іншай рэакцыі, улічваючы і палітычны момант, і наогул стратэгію цяперашняга патрыярха на цэнтралізацыю царкоўнай улады. Тое, што нават такая відавочная рэч аказалася для мітрапаліта сюрпрызам, яшчэ раз сведчыць аб непадрыхтаванасці пытання – ставілася наўгад і абапіралася на рускае «авось».

Што ж, можна адказаць: "З кім не бывае". Але ёсць у гэтай гісторыі значна больш непапраўныя наступствы асабіста для мітрапаліта Паўла. Наколькі лёгка будзе давяраць яму пасля таго, як ён хутка спалохана змяніў адну пазіцыю на процілеглую, ды яшчэ пры гэтым пераклаўшы адказнасць на іншых? Ці даравальна гэта для архіпастыра?

Георгій ВАЛКАВІНСКІ,
святар Праваслаўнай царквы ў Амерыцы, жыве ў ЗША і не падпарадкоўваецца маскоўскаму патрыярху. Ён, у адрозненне ад праваслаўных святароў у Беларусі, можа не ўтойваць сваё прозвішча і свабодна выказваць свае меркаванні:

– Мітрапаліт Павел з'яўляецца стаўленікам Масквы, і яго дзеянні цалкам укладваюцца ў логіку пуцінскай палітыкі адносна Беларусі. Мітрапаліт з'яўляецца чалавекам сістэмы, і, такім чынам, ён не самастойны. Я думаю, што, магчыма, пытанне аб самакіраванні Беларускага Экзархата ён падняў для таго, каб дагадзіць нашаму «ўсенародна абранаму". А калі яму пагразілі пальцам з Масквы, ён і адступіўся.

Што на гэты конт думаюць святары? У сакратарыяце запэўнілі, што ўсе архіепіскапы знаходзяцца на мерапрыемствах у Маскве, а без іх дазволу святары размаўляць на гэтую тэму з журналістамі не будуць. І сапраўды, пасля тэлефанаванняў у некалькі рэгіёнаў гэтая інфармацыя спраўдзілася. Апошні, каму ўдалося дазваніцца, быў **святар ІГАР** са Свята-Сімяонаўскага кафедральнага сабора ў Брэсце. Ён сказаў: "Прабачце, але я не буду нічога гаварыць на гэтую тэму".

Сцяпан ВАЙТКЕВІЧ
з дзяцінства хадзіў у царкву з бабуляй, а потым, калі стаў бацькам і дзедам, прыводзіў у храм сваіх дзяцей і ўнукаў. Ён вельмі ўсхвалявана ўспрыняў апошнія падзеі:

– Усё наша грамадства цяпер знаходзіцца ў трывожным стане з-за таго, што адбываецца ў нашых суседзяў. Расійскае войска акупіравала тэрыторыю Украіны плошчай ледзь не з тэрыторыю нашай краіны. Нам, беларусам, трэба зараз кансалідавацца і разам маліцца, каб гэтая навала абмінула нашу радзіму і нашым дзецям не давялося ваяваць за сваю зямлю з магутным ворагам. Нас не можа не насцярожваць мілітарысцкі дух у расійскім грамадстве. Мала таго, што ўся наша эканоміка і палітыка залежаць ад Расіі, дык і галоўны праваслаўны святар даў зразумець, што ён – стаўленік Масквы і будзе дзейнічаць у яе інтарэсах. Я ўжо не кажу, наколькі мы ўвогуле можам даверыцца пастару, які кажа то адно, то другое. Гэта прыкра.

Сяргей ЛЕПІН,
прэс-сакратар Епархіяльнага ўпраўлення, протаіерэй:

– Усё было ўспрынята неадназначна, распачаліся віртуальныя бойкі. Царква – гэта ж не толькі духавенства. Паўстала праблема з інфармаванасцю насельніцтва і яго адукаванасцю. Адны палічылі, што мы запатрабавалі аўтакефалію, і нас падтрымалі. Іншыя пачалі спрачацца з тымі, хто за аўтакефалію. Мітрапаліт хацеў кансалідаваць грамадства, але гэтага не атрымалася. Мітрапаліт так і сказаў: "Нешта пайшло не так". Як кажуць медыкі: "Чаканы тэрапеўтычны эфект павінен быць суразмерны з рызыкамі". Жыццё царквы нечым нагадвае вайсковы марш-кідок, дзе вынік залічваецца па апошняму. Мы не можам сказаць: "Хлопцы, вы адсталі, ну і Бог з вамі, а мы пабяжым наперад". Мы вымушаны несці на сваіх плячах тых, хто не паспявае за намі. Духавенства Мінскай епархіі "за", а ў іншых ёсць тыя, хто "супраць".

Самі вернікі супрацьлеглыя па сэнсе заявы кіраўніка Беларускай Праваслаўнай Царквы ўспрынялі з абурэннем. **Яўгенія ШЛЕГЕЛЬ** – верніца сталага веку. Яна непакоіцца, што метамарфозы поглядаў мітрапаліта не лепшым чынам паспрыяюць павелічэнню паствы:

– Мітрапаліт Павел вымушаны падпарадкоўвацца Маскоўскаму патрыярху. Але ён тут, на месцы, у Беларусі, бачыць усе хібы і праблемы. Вось выказаўся пад апладысменты і атрымаў ад маскоўскага кіраўніцтва. Што ў такой сітуацыі рабіць простым вернікам? Чаму ніхто не падумаў, як яны гэта ўспрымуць? Мала таго, што ў храмах не гучыць беларуская мова і гэта вельмі не падабаецца людзям, дык цяпер яшчэ і гэта. Моладзь і так сыходзіць: хто да пратэстантаў, хто ў касцёлы... Не магу, канешне, гаварыць за ўсіх, бо шмат людзей, якія ў храм ходзяць папросту пару разоў на год – на Вадохрышча і на Вялікдзень і то могуць у сам храм і не зайсці. Я кажу пра вернікаў, якія сапраўды вераць. Разумееце? Так што ўсё гэта можа прывесці да таго, што наведвальнікаў праваслаўных храмаў будзе станавіцца ўсё менш і менш, бо моладзь будзе шукаць іншыя храмы, дзе ёсць беларушчына і не будзе хлусні.

Любоў ЛУНЁВА.

З ЗАКОНА

Закон Рэспублікі Беларусь "Аб свабодзе веравызнання і рэлігійных арганізацыях"

Артыкул 13

"Кіраўніком рэлігійнай арганізацыі можа быць толькі грамадзянін Рэспублікі Беларусь".

ДАСЛОЎНА

МІТРАПАЛІТ ПАВЕЛ,
адказваючы на пытанні журналістаў 22 студзеня 2015 года:

– Шчыра скажу, я не гатовы, адмовіўшыся ад расійскага грамадзянства, прыняць беларускае грамадзянства, каб юрыдычна заявіць пра тое, што я тут не «временщик».

ЗЕМЛЯКІ

Жывіце яшчэ!

586 беларусаў перасягнулі стогадовы рубеж

Пра гэта паведаміла Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

Прычым на 1 студзеня гэтага года ў краіне налічвалася 10 беларусаў ва ўзросце 110 гадоў і старэй. З іх па тры чалавекі – у Гродзенскай і Мінскай абласцях, па два – у Брэсцкай і Віцебскай абласцях.

Традыцыйна сярод айчынных доўгажыхароў лідзіруюць жанчыны: сваё 100-годдзе перасягнулі 497 жанчын і 71 мужчына.

Сярод рэгіёнаў краіны лідарам па колькасці доўгажыхароў з'яўляецца Гродзенская вобласць: тут на 1 студзеня бягучага года налічвалася 112 чалавек ва ўзросце больш за 100 гадоў. На другой пазіцыі геранталагічнага рэйтынгу – Мінская вобласць (104), на трэцяй – горад Мінск (78). У Віцебскай вобласці пражываюць 74 чалавекі, якія ўжо адзначылі свой векавы юбілей, у Брэсцкай вобласці – 71, у Гомельскай – 67, у Магілёўскай вобласці – 62.

Загадчык кафедры тэрапіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі (БелМАПА), доктар медыцынскіх навук, прафесар Мар'ян Прыстром у нядаўнім інтэрв'ю польскаму тэлеканалу "Белсат" распавёў, што не сутыкаўся з навуковымі спробамі высветліць, чаму менавіта Гродзенская вобласць у Беларусі трымае лідарства ў рэйтынгу доўгажыхарства. На здароўе, паводле яго слоў, моцна ўплывае навакольнае асяроддзе (каля 40%) і спадчыннасць (20%). Астатняе – гэта лад жыцця (харчаванне, умовы працы і побыту) і ўзровень сістэмы аховы здароўя. Да аварыі на Чарнобыльскай АЭС, адзначае Прыстром, больш за ўсё 100-гадовых жыхароў было на Гомельшчыне. Згодна з гэтым паказчыкам, Палессе знаходзілася побач з традыцыйнымі савецкімі лідарамі – Нагорным Карабахам і Грузіяй. Тады таксама ніхто не высвятляў, чаму палешукі жывуць так доўга.

Аднак сцвярджаць, што на змену лідараў уплывае толькі экалогія, не прыходзіцца. Самай чыстай ад радыяцыі, напрыклад, з'яўляецца Віцебская вобласць, а вось у спісе колькасці доўгажыхароў яна займае толькі чацвёрты радок. Затое ў тройку лідараў уваходзіць Мінск, хаця экалагічную абстаноўку ў мегаполісе ніяк не назавеш ідэальнай.

ЦІКАВЫЯ ФАКТЫ

Ці ведаеце вы, што…

Нясвіж належаў роду Радзівілаў – аднаму з самых багатых у Еўропе. Многім у сваім непаўторным абліччы Нясвіж абавязаны творам італьянскага архітэктара Яна Джавані Марыі Бернардоні. Па яго праектах у XVI стагоддзі ўзведзены замак і фарны касцёл Божага Цела – першае на тэрыторыі Рэчы Паспалітай збудаванне ў стылі барока. У храме знаходзіцца адзін з буйнейшых у Еўропе некропаль княжацкага роду, які налічвае 102 саркафагі членаў сям'і Радзівілаў. Нясвіжскі замак уключаны ў спіс сусветнай спадчыны ЮНЕСКА.

***

Адзін з трох усходнеславянскіх сафійскіх сабораў знаходзіцца ў Беларусі. Гэты манументальны помнік архітэктуры пабудаваны ў Полацку паміж 1044–1066 гадамі пры князю Усяславу Брачыславічу, празваным Чарадзеем, як сімвал роўнасці з самымі ўплывовымі старажытнарускімі гарадамі – Кіевам і Ноўгарадам, дзе таксама былі пабудаваны саборы ў гонар святой Сафіі.

ФОТАФАКТ

Самы ёмісты Boeing у гісторыі «Белавія»

Boeing 737-800 папоўніў паветраны парк «Белавія». Гэта першае авіясудна дадзенага тыпу ў парку авіякампаніі і стане самым ёмістым у флоце. Самалёт прызначаны для перавозкі 189 пасажыраў у эканамічным класе абслугоўвання.

«Мы плануем пачаць эксплуатаваць наш першы Boeing 737-800 у бліжэйшыя дні», – адзначыў дырэктар авіякампаніі «Белавія» **Анатолій Гусараў.** Беларускі авіяперавозчык набыў паветранае судна ў аператыўны лізінг на 6 гадоў. Паводле слоў Гусарава, гэты самалёт 2000 года выпуску, але ён знаходзіцца ў вельмі добрым тэхнічным стане. Раней паветранае судна эксплуатавала адна з нямецкіх авіякампаній. Яго кошт складае прыкладна 28 млн долараў, у той час як новы аналаг каштуе каля 100 млн долараў.

СТАЛІЦА

Не прайшло і 22 гады

Недабудаваны корпус стаматалагічнага факультэта Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі на вуліцы Платонава ўрэшце дабудуюць. Але замест медыцынскай установы з'явіцца чарговы бізнес-цэнтр.

Будоўля стаматалагічнага факультэта БелМАПА распачалася тут яшчэ ў далёкім 1992 годзе. Планавалася, што гэта будзе сучасны васьміпавярховы будынак. Але пачаліся ліхія 90-я, потым у краіне змянілася кіраўніцтва, і ў 1996-м будоўля спынілася. Прычына – адсутнасць фінансавання. За чатыры гады, што вялося будаўніцтва, паспелі ўзвесці толькі тры паверхі.

І вось днямі агенцтва «Мінск-Навіны» паведаміла, што ААТ «Мосстройкомплект» на рэштках старога будынка ўзвядзе бізнес-цэнтр "Акадэмія". Даўгабуд кампанія набыла яшчэ ў 2012 годзе з аўкцыёну. Паводле слоў спецыялістаў ААТ «Мосстройкомплект», прафесійная экспертыза пацвердзіла надзейнасць існуючага падмурка. Дэманціраваць прыйдзецца толькі калоны будынка вышэй узроўню 2-га паверха, а таксама ненадзейныя перакрыцці і сцены. Падмурак і калоны, што застануцца, прывядуць у належны стан. Гэта сэканоміць час і сродкі на пачатковым этапе будаўніцтва.

Пачаць рэанімацыю аб'екта на вуліцы Платонава плануюць да красавіка гэтага года, а завяршыць будаўніцтва – у ліпені--верасні 2016 года.

Бізнес-цэнтр будзе складацца з двух карпусоў. На паверхах з другога па дзявяты размесцяцца офісы плошчай ад 22 да 700 кв. метраў.

ААТ «Мосстройкомплект» будуе не першы аб'ект у беларускай сталіцы. Ёсць у кампаніі і вопыт узвядзення будынкаў падобным спосабам. Так, у 2009 годзе «Мосстройкомплект» пабудаваў 11-павярховы бізнес-цэнтр «Тэрмінал» на вуліцы Веры Харужай на месцы аднаго з цэхаў Мінскай мэблевай фабрыкі.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

НАРОДНАЯ МЕДИЦИНА

10 рецептов от Ванги для исцеления организма

Научные достижения в области медицины помогают нам жить и даже выживать. Но известная болгарская провидица Ванга утверждала, что нельзя рвать тонкие нити, связывающие человека с природой.

На протяжении многих столетий люди изучали целебные свойства растений, минералов и передавали из поколения в поколение рецепты. Настои, настойки, отвары, масла и мази из растений помогают избавиться от различных недугов. Знаменитая провидица Ванга не только могла видеть и предсказывать будущее, она помогала многим людям вылечить ту или иную болезнь.

Ванга не отвергала методы лечения традиционной медицины. Неоднократно советовала обратиться к тем или иным врачам. Но при этом провидица говорила, что «чрезмерное употребление лекарственных препаратов вредит здоровью – лекарства закрывают дверь, через которую вместе с травами поступают силы природы, восстанавливающие нарушенное равновесие в организме больного». Для всякого, кто обращался к ней, она находила свой, отличный от прочих способ лечения, поскольку «каждый человек – это неповторимая Вселенная, и нарушения, происходящие в организме, у каждого свои».

Предлагаем вам ТОП-10 народных рецептов от Ванги.

1. Аллергия

1 ст.л. полыни вываривать в 0,5 л воды до тех пор, пока не останется половина. Принимать по 1 ч.л. 2–3 раза в день после еды.

2. Боли при артрите

При болях в суставах Ванга советовала использовать повязки. Взять около 100 г очищенных семян тыквы и клещевины, растереть с 30 г топленого коровьего масла. Затем в смесь добавить примерно 30 г меда, чтобы сделать состав вязким, и наложить на суставы как повязку. Иногда можно прибавить и 30 г уксуса.

3. Бессонница

Бессонница – заболевание прежде всего неврологического характера. Поэтому стоит разобраться с причинами ее возникновения. Для скорейшего засыпания Ванга рекомендовала спать на подушке, набитой лесным сеном или высушенным хмелем и другими растениями: листьями папоротника мужского, лавра благородного, орешника, цветами бессмертника, хвоей сосны, шишками хмеля, травами мяты, герани, душицы, лепестками роз.

4. Бронхит

Страдающему кашлем Ванга прописала в течение недели пить отвар льняного семени и не пить холодной воды. Еще один ее рецепт для лечения бронхита: в 0,5 л парного молока (можно свежего пастеризованного) отварить 2–3 листочка мать-и-мачехи, добавить топленого свиного сала на кончике ножа. Пить вечером по 1 кофейной чашке.

5. Выпадение волос

При выпадении волос Ванга советовала употреблять жирную пищу, бобовую муку, дынные семечки, глину, подорожник блошный. Не рекомендуется все кислое, соленое, терпкое, а также выдержанные вина. Также целительница рекомендовала мыть голову 2 раза в неделю отваром корня лопуха или ивы. Для приготовления отвара залить 1 стаканом кипятка 15 г корня и томить на малом огне 15 минут. Затем отвар настаивать в течение 30 минут и процедить.

6. Гипертония (высокое кровяное давление)

Сделать настой: 1 ложка сушеной белой омелы залить стаканом холодной воды и оставить на ночь. Настой принимать утром на голодный желудок. Еще Ванга советовала отвар: 1 ст.л. сушеных листьев терновника варить в 500 мл воды до кипения. Остудить и пить только утром в два приема на голодный желудок.

7. Отложение солей

Ванга советовала исключить из питания вареную пищу, которая дает отложение солей. Если вы не можете перейти на сыроедение, то принимайте настой лаврового листа: 5 г измельченного лаврового листа залить кипящей водой (300 мл), кипятить 5 минут на слабом огне. Затем воду вместе с листьями залить в термос (сняв с огня) и настоять 4 часа. Настой процедить и пить маленькими глотками, распределяя все количество на 12 часов (сразу не пить – дайте остыть). Эту процедуру повторяйте три дня.

8. Отеки ног

Пакет каменной соли растворить в 1 ведре холодной воды, взять носовой платок, намочить в этой воде и положить на поясницу. Как только платок нагреется, снова намочить в воде.

9. Ускорение обмена веществ (похудение)

Приготовить «кофе» из жженой дубовой коры и принимать три раза в день по 1 кофейной чашке до еды.

10. Экзема

Отвар из лопуха большого (репейника): 1 ст.л. измельченного корня лопуха большого залить 2 стаканами кипятка, кипятить полчаса, остудить, процедить. Принимать внутрь по полстакана 3–4 раза в день.

Редакция предупреждает: прежде чем заниматься лечением этих болезней самостоятельно, вы должны обратиться к врачам-специалистам!

ІНЦЫДЭНТ

Бокс на футболе

Матч чэмпіянату Беларусі па міні-футболе сярод каманд першай лігі паміж "МКК Рагачоў" і ФК "Жлобін" не быў дагуляны да канца. Галкіпер каманды гаспадароў, якая ў той момант саступала тры мячы, здзейсніў... напад на суддзю.

Гульня дзявятага тура нацыянальнага міні-футбольнага першынства ў першай лізе, якая распачалася ў рагачоўскай спартыўнай зале "Арачнік", не абяцала быць такой ужо спакотнай. У госці да мясцовых спартсменаў, якіх спансіруе Рагачоўскі малочна-кансервавы камбінат (*адсюль і назва каманды.* – **Аўт.**) прыехалі саdespernікі са Жлобіна. Менавіта яны і лічыліся фаварытамі сустрэчы. Выйграваў "Жлобін" і ў нядзельнай сустрэчы. На табло гарэлі лічбы 2:5, калі, па сведчаннях відавочцаў, галкіпер "МКК Рагачоў" ударыў у твар суддзю сустрэчы.

Усе спробы высветліць падрабязнасці інцыдэнту поспехам не скончыліся – тэлефоны Асацыяцыі міні-футбола краіны маўчалі. Вядома, што гульню ў Рагачове абслугоўвала брыгада арбітраў з Гомеля – Дзмітрый Сазановіч і Яўген Харулёў. Хто з іх стаў пацярпелым, роўна як і што стала прычынай для такіх агрэсіўных паводзін з боку галкіпера каманды гаспадароў, – застаецца загадкай.

Адрозніваюцца і сведчанні відавочцаў інцыдэнту. Адны расказваюць: "Саступаючы з лікам 2:5, галкіпер рагачоўскай каманды ўдарыў суддзю, пасля чаго на арбітра сустрэчы накінуліся астатнія футбалісты "Рагачова" і балельшчыкі, якія прысутнічалі на матчы".

А вось яшчэ адно сведчанне выкладзена на адным з інтэрнэт-форумаў:

"Ну былі там два міліцыянеры, якія нібы ў тэатры назіралі за тым, што адбываецца. І ўся каманда ды балельшчыкі нікога не білі. Адзін галкіпер ударыў арбітра. Астатнія крычалі, магчыма, штурхалі, але ўдараў не было".

Паведамляецца, што супакоіць гарачых рагачоўскіх хлопцаў давялося супрацоўнікам праваахоўных органаў.

Так ці інакш, але, як кажуць, дыма без агню не бывае. Відавочна, што інцыдэнт будзе разглядацца ў Асацыяцыі. Аб выніках даведаемся пазней...

Антон ВІТАЛЬЕЎ.

З НАГОДЫ

Уладзімір Канаплёў: «Замежныя трэнеры, якія працавалі з нашымі клубамі, – ворагі народа»

На чэмпіянаце свету па гандболе, які праходзіць у Катары, зборная Беларусі не дасягнула таго выніку, на які разлічвала. Гэта сумна. А яшчэ больш сумна, у якім стылі адрэагавала на выступленне каманды кіраўніцтва Федэрацыі гандбола.

У папярэднім раўндзе беларускія гандбалісты прайгралі ў чатырох матчах з пяці (іспанцам, славенцам, бразільцам і зборнай Катара). Наша каманда не здолела выканаць галоўную задачу – заваяваць пуцёўку ў кваліфікацыю да Алімпіяды-2016. Прыкра, але гэта спорт, у якім без памылак не абыходзіцца. Тым не менш гульня зборнай прывяла проста-такі ва ўзбуджаны стан старшыню Беларускай федэрацыі гандбола **Уладзіміра Канаплёва.** Вось толькі некаторыя "смачныя" цытаты яго выступлення за "круглым сталом", на якім падводзіліся папярэднія вынікі выступлення нашай каманды на сусветным першынстве:

"А вы, ігракі БГК (Брэсцкі гандбольны клуб імя Мяшкова. – **Аўт.**)... *Ды вы ж гадамі атрымліваеце заробкі, якія прэзідэнт краіны не мае. Ні гімн праспяваць, ні згуляць. Адсядзецца, ні драпіны не атрымаць... Больш такога не будзе".*

"Я не вельмі сумаваў, калі "Дынама" не стала: за нашы грошы там падымалі ўзровень замежных ігракоў. Скажу шчыра: замежныя трэнеры, якія працавалі з нашымі клубамі, – ворагі народа. Хіба што Бябешка (Сяргей Бябешка – былы ўкраінскі трэнер мінскага "Дынама". – **Аўт.**), *які размаўляў з намі на адной мове, быў выключэннем".*

"Камышык (Дзмітрый Камышык – ігрок беларускай зборнай. – **Аўт.**) *– па здароўі лось, але ў яго заячае сэрца. Ён учора выскачыў – і мяч катарцу акурат у рукі. І кожны раз так. Я не сляпы і крыху ў гандболе разбіраюся. Юрый Анатольевіч (зварот да галоўнага трэнера зборнай Юрыя Шаўцова. –* **Аўт.**), *я вам так скажу: каб Камышыка ў зборнай больш... Такая ганьба, такая бездакназнасць. Я вам падкажу, каго ўзяць замест яго. Такія ігракі ў зборнай мне не патрэбны".*

Вось такім агнём паліў ігракоў былы спікер парламента Уладзімір Канаплёў, які і сам "у гандболе крыху разбіраецца".

"Класічны партсход – няхай і не ў занюханым райвыканкаме, а ў катарскім атэлі, – напісаў з гэтай нагоды калега з by.tribuna.com. – *Дарэчы, на такое мерапрыемства білеты трэба прадаваць. "Парк савецкага перыяду" ў чыстым выглядзе. "Я начальнік – ты дурань". Менавіта, што "ты". "Вось, Рэпкін, тваё месца, а ты, Новікаў, – сюды садзіся. Вы мяне, безумоўна, прабачце, але гэта не "адкрытая атмасфера". Давайце называць рэчы сваімі імёнамі – гэта хамства і савок".*

У нас ужо стала нейкай дрэннай нормай, што спартыўныя чыноўнікі могуць спартсмена аблаяць. Крытыку яны разумеюць па-свойму. Зрэшты, чаму здзіўляцца? Настаўнікі ж добрыя.

Дарэчы, пасля аднаго з няўдалых для беларусаў чэмпіянатаў свету па хакеі былы кіраўнік Міністэрства спорту і турызму Алег Качан таксама абрушыўся на варатара Андрэя Мезіна: маўляў, чаму той шайбу зубамі не лавіў? Мезіна балельшчыкі да гэтага часу помняць і любяць. А дзе зараз Качан?..

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

P.S. *Зараз на чэмпіянаце свету зборная Беларусі разам з расіянамі, баснійцамі і чэхамі пазмагаецца за 17–20-е месца. Учора беларусы перамаглі каманду Босніі і Герцагавіны – 37:29.*

ВЕДАЙ НАШЫХ!

У Італію Дар'ю Домрачаву прыехала падтрымаць уся яе сям'я

Трохразовая алімпійская чэмпіёнка, беларуская біятланістка Дар'я Домрачава перамагла на этапе Кубка свету ў італьянскім Антхольцы два разы запар!

Пасля трыумфу ў спрынце Домрачава ўжо на наступны дзень не менш бліскуча перамагла і ў гонцы пераследу. Брава, Даша!

Дарэчы, падтрымаць спартсменку ў Італію прыехалі і яе родныя. Магчыма, гэта таксама дадало ёй сіл.

"Мама Дашы і брат Мікіта адправіліся ў Італію, здаецца, яшчэ 21 студзеня, – распавёў "Народнай Волі" дзядзька трохразовай алімпійскай чэмпіёнкі **Мікалай МІШЫН**. – *Запланавалі сямейную паездку зараней, штогод гэта такая традыцыя. Будуць там адпачываць, катацца на лыжах у гарах. Тым больш што наступны этап Кубка свету пачнецца толькі 6 лютага, так што, напэўна, і Даша з блізкімі пабудзе. Для яе гэта таксама вялізная падтрымка".*

Па словах Мікалая Аляксеевіча, з пляменніцай ён бачыцца не вельмі часта, аднак "зорнасці" пасля алімпійскага трыумфу ў Дашы не з'явілася.

"Звычайна сустракаемся перад пачаткам сезона і пасля яго заканчэння, – дадае суразмоўца. – *Скажу толькі, што пляменніца як была светлым і шчырым чалавекам, такім і засталася. "Зорная" хвароба яе не зачапіла".*

Алесь СІВЫ.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Ці вернецца Вікторыя Азаранка ў эліту сусветнага тэніса?

Валянціна Ягораўна Ржаных, першы трэнер беларускай тэнісісткі Вікторыі Азаранка, верыць, што ўжо ў гэтым годзе яе вучаніца будзе ў дзясятцы мацнейшых.

Учора ноччу ў матчы 4-га раўнду Адкрытага чэмпіянату Аўстраліі па тэнісе наша зямлячка прайграла славачцы Дамініцы Цыбулкавай і пакідае турнір, які яна выйгравала ў 2012 і 2013 гадах.

– Так, Віка саступіла, але ж бачна, што яна аднаўляецца пасля траўм, – кажа Валянціна Ягораўна. – Што ж вы хочаце, чалавек амаль увесь мінулы год не гуляў! Але, думаю, усё будзе нармальна, і ў гэтым сезоне тэнісістка вернецца ў дзясятку мацнейшых. Старт у яе добры!

– З чым вы звязваеце спад у гульні Вікторыі? Толькі з траўмамі?

– А што, гэтага мала?

– Некаторыя кажуць, што раман з бой-фрэндам Рэдфу таксама сказаўся. Ёсць тут крыху праўды?

– Маладая дзяўчына можа і закахацца, гэта ж нікому не забараняецца. Гэта часам, наадварот, дадае сіл на корце. Гледзячы якое каханне. Раней у Вікі былі і іншыя хлопцы, падчас размовы са мной яна казала, што гэта не перашкаджае ёй напоўніцу аддавацца рабоце.

– Але ж сама Вікторыя прызналася, што пасля развітання з Рэдфу ў яе была дэпрэсія...

– У жанчын такое бывае. І мужчынам гэтага не зразумець. Дэпрэсіўны стан можа сказацца на спартсменцы, але трэба расстаўляць прыярытэты. Шэраг траўм, якія ішлі адна за другой, проста падкасілі Віку ў мінулым годзе. Усе тэнісісткі праз гэта праходзяць. Тая ж Серэна Уільямс таксама год не выступала, а зараз у рэйтынгу яна на першым месцы.

– Ці верыце, што Вікторыя Азаранка можа зноў стаць першай ракеткай свету?

– Нічога немагчымага няма. У гэтым годзе ёй споўніцца 26 гадоў. Для жаночага тэніса – самы ўзрост!

Алесь СІВЫ.

СЛЫШАЛИ?

Самый модный цвет 2015 года

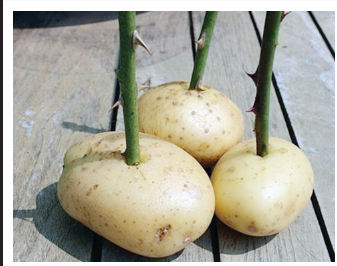
Каждый год специалисты Института цвета Pantone выбирают цвет года. В 2015 году самым модным цветом был выбран цвет "марсала".

Марсала – это коричневато-красный цвет, который можно описать как "стойкий, надежный, приносящий удовлетворение", приземленный цвет вина, "ненавязчиво соблазнительный".

"Как и крепленое вино марсала, этот изысканный цвет воплощает собой богатство трапезы, приносящей удовлетворение, в то время как его красно-коричневые корни излучают утонченную естественную приземленность", – утверждают в Pantone.

Институт выбирает новый цвет года, основываясь на мнении модниц, а также экспертов в области музыки, туризма, кино и технологий.

ПОЛЕЗНЫЕ СОВЕТЫ

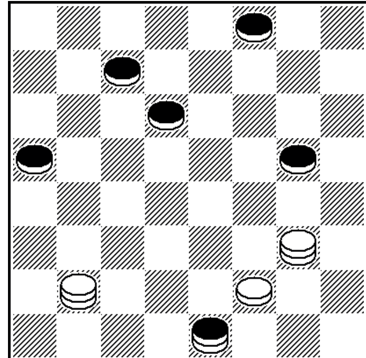
Как вырастить розу из картошки?

Если вам подарили розу, которая вам безумно нравится, и вы хотите вырастить такую же для своего сада, то отправляйтесь в магазин за картошкой. Оказывается, в картошке содержится идеальный набор питательных веществ и влаги для срезанных роз.

Можно воткнуть свежесрезанный стебель в картофелину (предварительно проделав в ней дыру толстым гвоздем или отверткой), и цветок не только проживет дольше, но и пустит корни. Потом останется только посадить розу вместе с клубнем в грунт.

ШАШКІ

Міжнародны конкурс

Менавіта такое значэнне меў "Мема-рыял Л.С.Вітошкіна-2014". У арбітражную калегію ўваходзілі Р.Шаяхметаў (Расія), Р.Мацкявічус (Літва), В. Варушыла, М.Грушэўскі і В. Шульга (Беларусь). Па іх ацэнках у катэгорыі А прызавыя месцы занялі эцюды-64: 1-е (90,66 ачка па змесце) і 2-е (81,66) П.Шклудава з Наваполацка, 3-е (78,33) А.Кацюхі з Украіны, 4-е (64,33) М.Цветава з Ізраіля і 5-е (58,33) украінца В.Трафіменкі. У катэгорыі В вызначыліся эцюды-100 Ёхана Басціянета, Нідэрланды (93,5 ачка), А.Нырава, Расія (88,5), А.Маісеева, ЗША (80,5), М.Цветава (69,25) і П.Шклудава (68,75). Прызёрам налічваюцца балы для прысваення міжнародных званняў.

Прыемна адзначыць, што Пётр Шклудаў з'яўляецца нашым пастаянным аўтарам. Пазнаёмцеся з яго творамі:

1.**Белыя**: f2, дамкі b2, g3 (3). **Чорныя**: a5, c7, d6, f8, g5, дамка e1 (6). Эцюд-64: h4, e1 (b6A) g3 (dc5) h4 (f4) c1 (ab4) h6 (a3B) f6 (e7) a5 (b2) c3, d2+. A(c5) h4 (f4) c1 (ab4DEF) h6 (c3) f6 (d4) hg5 (d6) e7 (e5) a3 (g7) d8 (f4GHJK) c5, f8+. B (c3) f6 (d4) f4 (c5C) h8(g7) f6 (b4) h8 (a3) fe5, a1+. C(a5), h8 (e3), fb4+. Астатнія варыянты разбярыце самастойна. Свае рашэнні вы зможаце праверыць у наступным выпуску рубрыкі.

2.**Белыя**: 42, дамкі 47, 49 (3). **Чорныя**: 18, 22, 24, 27, 32, 34 (6). Эцюд-100: 42 (30ABC) 42-38, 16 (39DE) 11 (27) 35 (43) 39, 44+. A(29) 41 (38) 16 (23) 19 (40), 7 (45) 40, 2 (40) 11 (27) 50 (45F) 37+. B(39) 41 (28) 36 (22) 31, 43 (41) 37+. C(37) 31 (29) 21 (40) 12, 27, 45+. D(40) 16-27+. E(35) 7 (35-40) 29, 45+. F (32) 39 (45) 50+.

Праверце рашэнні

"Шашкі ў Эстоніі". А.Булатаў: 1. 29-24 20:27 (узяцце большасці шашак). 2. 37-31 22:33 3. 32:2х. Удакладняем, што былі прыведзены асаблівасці бразільскіх шашак. У іх гульня ідзе па правілах стоклетак, якія адрозніваюцца ад рускіх шашак наступным: неабходна збіваць найбольшую колькасць фігур; калі шашка трапіла на апошнюю гарызанталь і можа прадоўжыць ударны ход як простая, яна па-ранейшаму застаецца ёю, а калі ж такая магчымасць адсутнічае з-за свабоднага пераддамачнага поля пасля ўдару, шашка ператвараецца ў дамку, але яе правы набывае праз ход.

Разбярыце вучэбны прыклад:

Белыя: 36, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 46 (8). **Чорныя**: 8, 14, 17, 19, 27, 28, 29, 35 (8). 1. 38-33 28:37 (знішчэнне найбольшай колькасці шашак (33, 43 і 42) і 28 застаецца простай – першае і другое адрозненні) 2. 41:3 (далей браць нельга – трэцяе адрозненне)х.

Паглядзіце, як галандскі гросмайстар Роел Бомстра выкарыстаў трэцяе адрозненне на 4-м ходзе белых у пазіцыі з партыі першынства Еўропы:

Белыя: 15, 23, 24, 33, 34, 43, 47(7). **Чорныя**: 4, 11, 12, 13, 17, 25, 26, 37 (8). 1...37-41 2. 47:36 26-31 3. 36:27 4-10 4. 15:4 13-18 5. 4:22 з пройгрышам белых.

Мікалай ГЛАДКІ.

ЛЮБОПЫТНО...

25 цитат Коко Шанель о том, как победить мужчину

Коко Шанель прожила 87 лет, элегантно, но бескомпромиссно изменив мир моды навсегда. Благодаря ей мы носим приталенные пиджаки, которые раньше доставались лишь мужчинам, маленькое черное платье, против которого в переговорах бессильны любые аргументы, роскошные ароматы, делающие нас единственными, и прямо говорим мужчине все, что про него думаем. «Газета.Ru» выбрала самые яркие высказывания знаменитого французского модельера, полагая, что жизнь нужно прожить так, чтобы и ваши высказывания стали легендой.

1. Красота нужна нам, чтобы нас любили мужчины, а глупость – чтобы мы любили мужчин.

2. В двадцать лет женщина имеет лицо, которое дала ей природа, в тридцать – которое она сделала себе сама, в сорок – то, которое она заслуживает.

3. Остерегайтесь оригинальности – в женской моде оригинальность может привести к маскараду.

4. Изобретать собственную моду могут позволить себе только молодые женщины. Зрелые и стареющие женщины должны следовать господствующей моде.

5. Чтобы быть незаменимой, нужно все время меняться.

6. Мужчинам нравятся женщины, которые одеты хорошо, но не слишком бросаются в глаза.

7. Уход за собой должен начаться с сердца, иначе никакая косметика не поможет.

8. Как ни крути, женщина в жизни мужчины бывает только одна, все остальные – ее тени.

9. Главное для женщины – постоянно работать. Только работа дает бодрость духа, а дух в свою очередь заботится об участи тела.

10. Женщину, одетую в светлое, трудно привести в дурное настроение.

11. Кружево – самая прекрасная имитация фантазии природы. А жемчуг всегда прав.

12. Женщины хотят меняться. Они не правы. Счастье в постоянстве и в том, чтобы не изменять себе.

13. Руки – визитная карточка девушки, шея – ее паспорт, грудь – загранпаспорт.

14. Есть время работать и есть время любить. Никакого другого времени не остается.

15. Женщины, как правило, гораздо тщательнее выбирают для себя ночную рубашку, чем мужа.

16. Я оцениваю людей по их манере тратить деньги. Никогда не выходите замуж за мужчин с кошельком для мелочи.

17. Женщины могут позволить себе выглядеть смешными. Разумеется, я говорю о немногих женщинах. Смешной же мужчина – конченый человек, если он не гений.

18. Если вы хотите иметь то, что никогда не имели, вам придется делать то, что никогда не делали.

19. Если женщина изменяет, не надо искать тут разумных причин: все дело не в разуме, а в чувствах.

20. Говорят, что женщины одеваются ради женщин, что их вдохновляет дух соперничества. Это правда. Но если бы на свете больше не осталось мужчин, женщины вообще перестали бы одеваться.

21. Когда приходится выбирать между мужчиной и платьями, выбирайте платья.

22. Красивых мужчин быть не должно, а некрасивых не бывает. Бывает только мало цветов и теплое шампанское.

23. Парадокс заключается в том, что чем глупее и бездарнее мужчина, тем больше у него претензий к женщине.

24. Сдерживать себя, когда обидно, и не устраивать сцен, когда больно, – вот что такое идеальная женщина.

25. Кокетство – это победа разума над чувствами.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286609, 3286906
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

9 772071 964000 15007

Падпісныя індэксы: **63222 – для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.**

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 26.01.2015 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 25200 экз. Заказ №98.